

مذاکرات مجلس شورای ملی

صورت مشروح مذاکرات مجلس شورای ملی روز شنبه (۳۰) بهمن ماه ۱۳۵۰

فهرست مطالب :

کمیسیون بودجه راجع بلائحه بودجه سال ۱۳۵۱ کل کشور .

۳ - تعیین موقع و دستور جلسه بعد - ختم جلسه .

۱ - قرائت اسامی غائبین جلسه قبل .
۲ - ادامه بحث در کلیات گزارش يك شوری

مجلس ساعت نه صبح برباست آقای عبدالله ریاضی تشکیل گردید

۱ - قرائت اسامی غائبین جلسه قبل

سال ۱۳۵۱ کل کشور مطرح است آقای صدری کیوان تشریف بیاورید .

رئیس - اسامی غائبین جلسه قبل قرائت میشود .
(بشرح زیر قرائت شد)

صدری کیوان (مخبر کمیسیون بودجه) - بنام خداوند توانا . جناب آقای رئیس . همکاران گرامی . ظرف چندین

غائبین با اجازه - آقایان : - دکتر ابوالهدی لنگرودی

روز گذشته یعنی فاصله پنجم بهمن ماه موعده مقرر قانونی که جناب آقای نخست وزیر بودجه سال ۱۳۵۱ کل کشور را بمجلس شورای ملی تقدیم نمودند تا خاتمه رسیدگی آن در کمیسیون متجاوز از دو پست نامه بکمیسیون بودجه رسید و دهها تلفن زده شد . در این نامه ها و تلفن ها عده ای از هموطنان گرانمایه ماسؤالانی درباره تبصره های ۲۵ و ۲۶ و بعضی از بخشهای بودجه نموده توضیحاتی میخواهند و یا تقاضاهائی داشتند . وصول این نامه ها بحق مایه امیدواری است زیرا امین این واقعبیت است که هموطنان عزیز ما توجه و عنایت کامل بکار های مملکتی دارند و مایلند از بودجه دولت خدمتگزار خود بیشتر مطلع شوند . روی این مراتب رئیس محترم کمیسیون بودجه پس از مطالعه دقیق همه نامه ها تعدادی را در کمیسیون مطرح نمودند و توجه مسئولان را بموضوعات مطروحه جلب کردند و برای بقیه هم پاسخ مقتضی تهیه و فرستاده شد .

عبدالحسین آموزگار - مهندس اردلان - دکتر برومند پروین - دکتر خطیبی - زرین پور - سجادی - مهندس سهم الدینی - غضنفری - دکتر غنی - فرنود - فضائلی کاسمی - کمالوند - مافی - مجد - نجبشیبانی - بختیار بختیارها - بختیاری پور - پسیان - مهندس حسین خسروی - حسام الدین رضوی - دکتر فضل اله صدر - خانم هما زاهدی - مهندس عطائی - فتوحی - فروتن .

غائبین مریض - آقایان : پرویزی - دکتر پرتو اعظم خانم دکتر دولتشاهی - مهندس عباس زاهدی - ضیاء احمدی دکتر متین - دکتر موثقی - مهرزاد - دکتر یگانگی - عزیزمرادی .

۲ - ادامه بحث در کلیات گزارش يك شوری کمیسیون بودجه راجع بلائحه بودجه سال ۱۳۵۱ کل کشور

رئیس - وارد دستور میشود کلیات لایحه بودجه

در این نامه‌ها عده زیادی تقاضا کرده بودند که موقع طرح بودجه کل کشور در مجلس شورای ملی درباره تبصره‌های ۲۶ و ۲۵ شرح توجیهی داده شود تا ببیند چه دسته‌هایی از بازنشستگان، وظیفه‌بگیران و از کارافتادگان در شمول و شعاع این تبصره‌ها واقع میشوند. همچنین تقاضا داشتند که مخصوصاً خدمات دولت در زمینه امور اجتماعی و رفاه عمومی تشریح گردد تا از اقداماتی که در این بخش معمول میشود آگاهی بیشتر یابند سئوالاتی هم در زمینه اشتغال و مالیاتهای مستقیم و غیر مستقیم شده بود. روی این جهات و بمنظور امتثال امر هم میهنان گرامی از حضور مقام ریاست معظم مجلس شورای ملی تقاضا کردم اجازه فرمایند تا توضیحاتی بعرض ساحت مقدس مجلس شورای ملی برسانم (احسن)

از نظر اینکه سئوالات مربوط به تبصره‌ها و منابع در آمد و هزینه‌ها است نیاز داریم که ضمن تشریح تبصره‌ها یک بررسی اجمالی در بعضی از بخشهای بودجه هم بعمل آوریم تا همه پاسخ‌ها داده شود.

اما در قسمت اول یعنی توضیحی پیرامون تبصره‌ها باید عرض کنم که بزعم اینجانب وجود همین تبصره‌ها شاهد و مثال زنده‌ای است بر اینکه دولت پیروی از نیات خیرخواهانه شاهنشاه آریامهر آنی از فکر آسایش آحاد و افراد مملکت فارغ نبوده تا جائیکه امکانات مالی مملکت اجازه بدهد از کمک طبقات مختلفه مخصوصاً طبقات کم در آمد فروگذار نکرده نمی‌کند. مثلاً ملاحظه فرمائید چند دسته از بازنشستگان و وظیفه‌بگیران و از کارافتادگان در شعاع و شمول تبصره‌های ۲۶ و ۲۵ واقع میشوند. از تبصره (۲۵) این افراد منتفع میگردند:

۱ - کارمندان بازنشسته غیر لیسانسیه کادر اداری

همکاران گرامی استحضار دارند بموجب تبصره ۲۶ قانون بودجه سال ۱۳۴۳ و تبصره ۳۴ قانون بودجه سال ۱۳۴۴ حقوق کارمندان لیسانسیه کادر اداری بر اساس حقوق پایه فنی کارمندان لیسانسیه وزارت پست و تلگراف و تلفن تا ۲۲۲۰ ریال افزایش یافت و از همین حقوق کشور بازنشستگی دریافت گردید و مبنای تعیین حقوق بازنشستگی قرار گرفت. ولی سایر کارمندان کادر اداری دولت که

دارای مدرک تحصیلی کمتر از لیسانس بودند همچنان در ۹۵۰۰ ریال حداکثر حقوق پایه (۹) اداری باقی ماندند و با همان حقوق بازنشسته شدند. از طرف دیگر در اجرای مرحله اول قانون استخدام کشوری مستخدمین شاغلی که دارای وضع استخدامی مشابه با آنان بودند تا ۰/۳۶ حقوقشان افزایش یافت. دولت برای رفاه حال این طبقه از بازنشستگان که سالیان دراز با رستگین کارهای اداری کشور را در زمان اشتغال بخدمت بلدش داشتند توجه مردم را مبذول کرد و بموجب تبصره ۱۲ قانون متمم بودجه سال ۱۳۴۷-۲۰ درصد و متعاقب آن بموجب تبصره ۳۱ قانون بودجه سال ۱۳۵۰ کل کشور ۱۰ درصد بحقوق بازنشستگی این دسته از مستخدمین و حقوق و وظیفه‌وراث و وظیفه از کارافتادگی آنان افزود خوشبختانه امسال هم بموجب تبصره ۲۵ بودجه پیشنهاد کرده است که ۱۰ درصد دیگر بحقوقشان افزوده شود. (صحیح است)

۲ - خدمتگزاران جزو بازنشسته

دومین دسته‌ای که از تبصره ۲۵ استفاده میکنند خدمتگزاران جزئی میباشند که قبل از اجرای مرحله اول قانون استخدام کشوری یعنی (۱/۱/۱۳۴۷) بازنشسته شده‌اند. این دسته با وجود ترمیمی که بر طبق تبصره ۲۳ قانون بودجه سال ۱۳۴۹ کل کشور درباره آنان بعمل آمده هنوز حقوق آنها بحقوق پایه (۱۵) گروه (۱) جدول مندرج در ماده (۳۲) قانون استخدامی کشور یعنی ۷۳۶۰ نرسیده است بدین مناسبت پس از تصویب بودجه ۱۰ درصد هم بحقوق این افراد اضافه میشود.

۳ - مستخدمین عادی بازنشسته راه آهن

سومین دسته‌ای که در شمول تبصره ۲۵ واقع میشوند مستخدمین عادی بازنشسته راه آهن دولتی ایران هستند که در سالهای اخیر از هیچگونه ترمیمی استفاده نکرده‌اند و طبق این تبصره ده درصد بحقوقشان افزوده خواهد شد.

۴ - رانندگان، تلفنچی‌ها و پرسنل کار بازنشسته

این گروه‌ها که در عداد مستخدمین زحمتکش دولت بشمار میروند قبل از اجرای مرحله اول قانون استخدام کشوری بترتیب از (۸۴۶۱) و (۱۰۳۳۰۱) و (۱۰۵۰۰) ریال استفاده میکردند و بنا به همین حقوق بازنشسته می شدند پس لازم بود بحقوق بازنشستگی و وظیفه از کارافتادگی و وظیفه وراث

قانونی این دسته‌ها هم افزوده شود که بموجب تبصره ۲۵ (ده درصد) هم بحقوق این طبقه افزوده شد. در اینجا چون عده‌ای سئوال کرده‌اند که منظور از حداکثر این حقوقها در تبصره ۲۵ چیست باید توضیحاً عرض کنم که منظور از حداکثر مجموع حقوق قبلی و ده درصد افزایش است.

۵- مشمولین بند الف تبصره ۲۳ قانون بودجه ۱۳۴۹

این افراد کسانی هستند که حقوق بازنشستگی و وظیفه آنان تا ۴۰۰۰ ریال ترمیم شده است و تغییر مبلغ مزبور تابع تغییرات جدول مندرج در ماده ۳۲ قانون استخدام کشوری است بنابراین هر موقع ضریب جدول مزبور تغییر کند و افزایش یابد حقوق این طبقه از مستخدمین یا وراث آنان نیز بر همان اساس افزایش خواهد یافت.

اما درباره تبصره ۲۶

بموجب بند (۸) تبصره ۱۲ قانون متمم بودجه سال ۱۳۴۷ کل کشور مقرر گردیده درباره وراث مستخدمین غیر رسمی وزارتخانه و مؤسسات دولتی که مورث آنان در تاریخ تصویب قانون استخدام کشوری (۳۱-۳-۱۳۴۵) بخدمت اشتغال داشته و قبل از اینکه به رسمی تبدیل گردند فوت شده یا بشوند حقوق و وظیفه‌ای برابر نصف حقوق بازنشستگی بر اساس آخرین حقوق دریافتی ضرب در سنوات خدمت برقرار و پرداخت گردد و چنانچه این وظیفه از ۳۶۰۰ ریال کمتر شد (بعداً تا ۴۰۰۰ ریال شد) تا آن مبلغ ترمیم گردد. در اینجا توجه میفرمائید که بورات قانونی آن دسته از مستخدمین غیر رسمی که قبل از تصویب قانون استخدام کشوری فوت شده بودند دیناری داده نمیشد مستلاً عدل پهلوی با چنین دوگانگی سازگار نیست پس دولت مجری نیات شاهنشاه با گذاردن این تبصره در بودجه این دوگانگی را هم ازین بردو عده زیادی وراث قانونی این گروه که زنان و مردان پیر و از کار افتاده و کودکان صغیر فراوان در بین آنها هست هم بیش از پیش در شمول عنایت و حمایت مملکت قرار گرفتند.

و اما درباره بودجه سال ۱۳۵۱

همکاران گرامی استحضار دارند که در درجه اول بودجه دولت باید دو نقش اساسی را ایفاء کند اول آنکه چگونگی تأمین نیازمندیهای مادی و معنوی طبقات مختلف

کشور را در حدود امکانات مالی بخوبی نشان دهد دوم آنکه اداره امور اقتصادی و اجتماعی کشور را برای سال مالی آینده بخوبی طراحی و ترسیم نماید. برای بررسی کامل این دو نقش اساسی بودجه و با توجه بوظایف خطیر و مهمی که از طرف مجلس مقدس شورای ملی بکمسیون بودجه احاله شده کمسیون در جلسات عدیده منابع و مصارف، بخش‌های مختلف، اقلام دخل و خرج و هدفها و وظیفه‌ها را با دقت نظر کامل مورد بررسی قرار داده و جزء بجزء رسیدگی نمود در این جلسات جناب آقای نخست وزیر، آقایان وزراء مخصوصاً جناب آقای قوام‌صدوری و وزیر محترم مشاور و جناب آقای هزاره معاون نخست وزیر و رئیس دفتر بودجه که در کلیه جلسات حضور داشتند و کلیه معاونان دقیقاً توضیحات لازم را متکی بدلائل قاطع و ارقام و اعداد و شیفر باطلاع کمسیون رسانیدند پس از این بررسیها و مطالعات تطبیقی و مقایسه‌ای با بودجه‌های سالهای گذشته باین نتیجه رسیدیم که بودجه متعادل و متوازن ۵/۸۵ میلیارد ریالی سال ۱۳۵۱ کل کشور که با ۲۰ درصد رشد ورقمی معادل ۶۷/۵ میلیارد ریال بیش از سال جاری تهیه و تنظیم و تقدیم بارلمان شده یکی دیگر از خدمات و موفقیت‌های بزرگی است که در سایه رهبری‌های حکیمانه شاهنشاه آریامهر برای دولت خدمتگزار حزبی هویدابدست آمده است (صحیح است) زیرا از یکطرف تغییرات حاصل در حیات سیاسی، اقتصادی و اجتماعی ما را نشان میدهد و از طرف دیگر کوششها و فعالیتهای ثمربخشی را که در سال ۱۳۵۱ انجام می‌پذیرد بازگو می‌کند. در این بودجه طوری اعتبارات و منابع مالی تقسیم و توزیع شده است که هدفهای بیشمار دولت بخوبی بدست خواهد آمد تعدادی از هدفها را در گزارش کمسیون بودجه باستحضار رساندیم چند هدف دیگر هم عبارتند از:

۱ - حفظ تعادل کلی اقتصاد و مداومت رشد آن.

۲ - توزیع عادلانه‌تر درآمدها.

۳ - ارتقاء قدرت خرید گروههای کم درآمد و تأمین

رفاه بیشتر برای آنان.

۴ - برخورد از ساختن بیشتر مردم از مزایای فرهنگ و بهداشت و رفاه اجتماعی.

۵ - بسط و توسعه بیشتر مبانی دموکراسی .
 بدیهی است در میان هدفهای متعدد و تنوع دولت يك هدف عالی تر بچشم میخورد که عبارت است از ارتقاء بیشتر جامعه ایرانی و افزودن سرعت سیر آن بسوی دروازه های طلائين تمدن بزرگ . (صحیح است - احسن)
 چون در میان نامه های مردم چند سؤال راجع سیاست اشتغال شده بود پس از توضیح مختصری در این باره وارد منابع و مصارف بودجه بابت بگوم برنامه مالی و عملیاتی دولت می شود .

در مورد اشتغال همکاران گرامی، استحضار دارند که یکی از رکن های مهم سیاست اجتماعی دولت سیاست دقیق اشتغال یعنی تأمین کار و بالنتیجه درآمد برای همگان است خوشبختانه در چهار سال اول برنامه این سیاست بخوبی اعمال شده و دولت توانسته است در بخش دولتی و بخش خصوصی متجاوز از يك میلیون شغل ایجاد کند بدیهی است بموازات تهیه این مشاغل دولت برای ایجاد تعادل اشتغال در بخش های مختلف که یکی از تعادل های اساسی اقتصاد است اقدامات مهمی انجام داده که دوسه موردش عبارتند از :

۱ - از نظر اینکه تقاضای کافی برای نیروی انسانی ماهر و متخصص در اغلب زمینه های اشتغال وجود دارد دولت برای اینکه عرضه این خدمات را بالا ببرد توجه خاصی بگسترش تحصیلات عالی و آموزش فنی و حرفه ای مبذول داشته و میدارد که کمالات در بودجه سال ۱۳۵۱ تنها برای تعلیمات فنی و حرفه ای وزارت آموزش و پرورش و ۱/۶۸ میلیارد اختصاص داده و برای آموزش عالی و تحصیلات دانشگاهی ۶/۶ میلیارد ریال تعیین کرده که وقتی رقم درآمدهای اختصاصی دانشگاهها باین رقم افزوده شود رقم چشمگیری خواهد شد .

در سطح کارکنان متوسط و غیر متخصص چه در بخش دولتی و چه در بخش خصوصی تاحدزیادی فراهم شده است در سطح کارکنان ساده در بخش خدمات بخصوص در بخش ساختمان و خانه سازی امکانات وسیعی فراهم شده است .

بدیهی است این اقدامات و اقدامات متعدد دیگری که ذکر کلیه آنها موجب تطویل کلام است موجبات تعادل

اشتغال در سطوح مختلف و هم آهنگی کامل آن را با تعادل های اقتصاد فراهم خواهد نمود .
 اما در باره منابع درآمد و مخصوصاً مالیاتها باید عرض کنم که مالیات مستقیم بارقمی معادل ۳۶/۸ میلیارد ریال و ۲۰ درصد رشد نسبت بسال جاری پیش بینی شده بدیهی است این رشد ۲۰ درصد که مسلماً تا آخر سال مثل همیشه بیشتر وصول خواهد شد در نتیجه توسعه و پیشرفت اقتصادی - افزودن بحوزه های مالیاتی - کار آئی دستگاه وصول و تشخیص درآمدها و اثرات قانون مالیات بر درآمد جدید و همچنین از زیاد حقوق بگیران در بخش دولتی و خصوصی و نیز گسترش فعالیتهای اقتصادی و اجتماعی بدست آمده و اصولاً سیاست مالیاتی دولت بیشتر تمایل بمالیات مستقیم است تا توزیع عادلانه تر درآمدها معمول گردد در مورد مالیات غیر مستقیم که ۶۰/۸ میلیارد ریال و نسبت بسال جاری ۱۲ درصد رشد نشان میدهد چنانچه درصدها را در نظر بگیریم رو بکاهش است بطوریکه در سال ۱۳۴۳ نسبت مالیاتهای غیر مستقیم به مستقیم ۱۴۳/۵ بوده و اکنون پس از هفت سال به ۱۸/۱ رسیده است که قوس نزولی آن را بخوبی مجسم می کند .

علت این نقصان دو چیز است اول آنکه دولت میل دارد که بار مالیاتها را از دوش طبقه کم درآمد بردارد و بیشتر بمالیاتهای مستقیم متوجه شود .

دوم اینکه از آغاز تصدی این دولت تاکنون در ترکیب واردات تغییر داده شده است باین ترتیب که مرتباً سهم کالاهای مصرفی کم می شود و به سهم کالاهای سرمایه ای واسطه افزوده می گردد بطوریکه در سال ۱۳۴۳ نسبت کالاهای سرمایه ای به مصرفی ۷۶ به ۲۴ بوده و در سال ۱۳۴۹ ۸۷ به ۱۳ و در سال جاری ۹۱ به ۹ بوده است و اما در مورد مصارف بیشتر تقاضا شده بود که امور اجتماعی و رفاه عمومی را تشریح کنیم .

مبانی که از بودجه عمومی دولت یعنی بودجه عادی و عمرانی برای امور اجتماعی در نظر گرفته شده است ۸۳/۱ میلیارد ریال و ۲۱/۵ درصد نسبت بسال جاری رشد دارد .
 رشد هزینه های امور اجتماعی که در چهار سال اول برنامه بطور متوسط سالیانه ۱۸/۵ درصد بوده پیش بینی میشود

که امسال به ۲۵/۷ درصد برسد هزینه های این بخش عبارتند از :

۱ - آموزش و پرورش ۴۷ درصد
 ۲ - بهداشت ۱۶/۵
 ۳ - بازنشستگی ۱۴
 بیمه های اجتماعی ۲/۴
 ۵ - سایر هزینه های این بخش که عبارتند از عمران روستاها - امور جوانان - خدمات و رفاه عمومی اکنون بشرح زیر قائل بتفصیل میشویم :

الف - آموزش و پرورش

سطح ابتدائی

۱ - در سال تحصیلی ۵۱ - ۱۳۵۲ در مدارس عادی ابتدائی و سپاه دانش - ۳/۴۰۰/۰۰۰ میلیون کودک
 ۲ - ۶ غیر از کلاس جدید در بخش دولتی ساخته میشود .
 ۳ - ۸ هزار نفر آموزگار استخدام میشود .
 ۴ - ۲۲/۵۰۰ سپاهی بروستاها اعزام میشوند .
 ۵ - تعلیمات عشایری توسعه مییابد
 ۶ - ۶۴۰ هزار نفر در مدارس ملی دولتی ثبت نام می کنند (در مدارس راهنمایی)

سطح متوسطه

در آموزش متوسطه نظری در سال تحصیلی ۵۱ - ۵۲ جمعا تعداد ۹۹۵ هزار نفر ثبت نام می کنند علت کاهش تأسیس دوره راهنمایی است .
 ۱ - هزار دیر جدید استخدام خواهد شد .

سطح فنی و حرفه ای

۲ - در سال تحصیلی ۵۱ - ۵۲ حدود ۶۳ هزار نفر در مدارس حرفه ای و هنرستانها مشغول تحصیل خواهند شد
 ۳ - در سال تحصیلی ۵۱ - ۵۲ تعداد ۱۲۰ لیسانسیه ۲۴۰ فوق دیپلم و ۱۳۰ نفر استادکار استخدام میشوند و ۳ هزار کلاس جدید تأسیس خواهد گردید .

سطح عالی

۴ - تعداد دانشجویان در سال تحصیلی ۵۱ - ۵۲ به حدود ۹۳ هزار نفر خواهند رسید . از هدف برنامه عمرانی چهارم ۳۲ هزار نفر بیشتر است .
 ۵ - تجهیز هر چه بیشتر دانشگاهها
 ۶ - ایجاد رشته های جدید تحصیلی

۷ - گسترش روابط و مبادلات علمی و فرهنگی با دانشگاههای معتبر خارجی

ب - بهداشت و درمان

۱ - در سال ۱۳۵۱ حدود ۹۰ درمانگاه روستائی ساخته میشود که خدمات درمانی و بهداشتی ارائه میدهند .
 ۲ - دوره های آموزشی مامائی روستائی تشکیل خواهد شد
 ۳ - دوره های آموزش بهیاری
 ۴ - آموزش کمک پزشکی
 ۵ - با اعزام فارغ التحصیلان بروستاها تحولاتی در درمان روستائی ایجاد خواهد گردید .

ج - بیمه اجتماعی

۱ - بیش از ۴ میلیون نفر در سال ۱۳۵۱ از مزایای بیمه برخوردار خواهند شد .
 ۲ - فعالیت سازمان بیمه کارکنان دولت گسترش داده خواهد شد .
 ۳ - در اجرای قانون بیمه های اجتماعی روستائی با افزایش درمانگاههای وابسته به شرکت های سهامی زراعی و شرکت های تعاونی پوشش درمان روستائی وسیع تر میشود .

د - بازنشستگی

در سال ۱۳۵۱ به صندوق بازنشستگی کارمندان دولت ۴/۸ میلیارد ریال کمک میشود که نسبت به سال ۱۳۵۰ حدود ۱۵ درصد افزایش دارد .

سایر خدمات اجتماعی

در این زمینه در سال ۱۳۵۱ عمران شهری و روستائی مورد توجه خاص دولت میباشد و عبارتند از :

شهری

۱ - ادامه مطالعه طرح های مربوط به ترافیک و فاضل آب تهران
 ۲ - ایجاد سیل بند و سیل گیر
 ۳ - آتش نشانی تأسیس میشود
 ۴ - کمک مالی به شهرداریها

روستائی

۱ - تأمین و لوله کشی آب آشامیدنی از طریق بهسازی منابع آب

- ۲ - احداث شبکه های لوله کشی و نصب شیرهای برداشت عمومی
- ۳ - ایجاد مخازن و منابع آب
- ۴ - ایجاد تأسیسات و ساختمانهای بهداشتی
- ۵ - بهسازی محیط و خانه های روستائی
- ۶ - ایجاد زمین های ورزشی ، محوطه بازی کودکان و کتابخانه
- ۷ - سطح معابر - ایجاد میداين - احداث پل های کوچک روی شهرها - جدول سازی جویها و بهسازی خانه های روستائی
- ۸ - احداث خانه های نمونه و اعطای وام مسکن
- ۹ - تأمین برقی روستاهای منفرد
- ۱۰ - زیرسازی و شن ریزی جاده های روستائی
- ۱۱ - توسعه و تعمیم انجمن ده علاوه بر این اقدامات در زمینه رفاه عمومی میتوان این موارد را ذکر کرد :
- ۱ - مدلول تبصره های ۲۵ و ۲۶ که تا حدودی کمکی بیازنشتگان شده است .
- ۲ - ۴۵۰ میلیون ریال برای خرید اتوبوس شرکت واحد .
- ۳ - صدور يك پایه ترفیع کارکنان دولت که در سال ۵۰ نگزفته اند .
- ۴ - برنامه های خانه سازی برای گروه های کم درآمد .
- ۵ - تخصیص اعتباری معادل ۴۰۰۰۰۰۰۰ ریال برای اجرای مرحله دوم .
- ۶ - اختصاص ۴۰ درصد از درآمدهای اختصاصی وزارت بهداشتی برای امور درمانی و بهداشتی .
- ۷ - خرید پلاژی برای دانشجویان معادل ۲۰۰۶۰۰۰۰ ریال برای قسط اول پیش بینی شده .
- ۸ - اختصاص اعتباری معادل ۴۰۰۰۰۰۰۰ ریال جهت اجرای مرحله دوم .
- اعتباری جهت پرداخت قسمتی از اشتباه محاسبه کارمندان دولت .
- امیدوارم توضیحات معروضه وافی بمقتضودباشد و مورد عنایت و توجه نمایندگان محترم قرار گیرد (احسن)

ضمناً يك اشتباه چاپی در لایحه هست که در تبصره ۲۶ نوشته شده ماده ۶۸ موضوع قانون اصلاحی قانونی شهرداریها مصوب ۱۳۳۴ تاریخ ۱۳۳۴ باید به ۱۳۴۵ اصلاح شود استدعا میکنم بهمین ترتیب اصلاح شود عرض دیگری ندارم (احسن - احسن)

رئیس - جناب آقای نخست وزیر فرمایشی دارید بفرمائید .

امیر عباس هویدا (نخست وزیر) - جناب آقای رئیس، نمایندگان محترم، در این روزها که در سراسر کشور به یاد پیشوای آزاد مردان جهان رادمرد اسلام مراسمی برپا است و ملت ایران با امام بزرگ خود تجدید پیمان میکند .

با ذهنی آرام و روحیه ای پذیرای انتقاد، با توجه بمقاصد و هدفهایی که شاهنشاهان در مقام رهبرانقلاب ایران برابر یکدیگر ما نهاده اند و با ارائه کارنامه و خط مشی دولت در تمام زمینه ها بمسائل و اموری میردازم که در جهت تلاش همه جانبه فرد فرد ملت ایران و در راه تحقق آرمانها و محتوای معنوی و مادی انقلاب ایران مطرح شده است و میشود (احسن) .

قبلاً یادآوری این نکته را ضروری میدانم که به اعتقاد دولت ، دولت حزبی انتقاد و همچنین انتقاد از خود وسیله و عامل مهم پیشرفت است (احسن) اگر انتقاد نباشد بی گفتگو تحرك و جنبش و سرزندگی در امور به رکود و رخت و احوال میگردید (صحیح است) و آتوق نباید در انتظار ابتکار و ابداع و تجلی استعدادها نشست . بنابراین هراندیشه انقلابی طبعاً هوا خواه انتقاد و بحث و بررسی و گفت و شنود است و متأسفانه باید عرض کنم که مطالب و مسائلیکه بوسیله نمایندگان اقلیت در مخالفت با لایحه بودجه مطرح شد بلحاظ يك دید انتقادی فنی و منطقی شامل مضامین آگاه کننده و راهنما نبود (صحیح است) غالباً تکرار مکرراتی بود در زمینه مسائل و امور مربوط بکارهای مملکتی که بسیار گفته شده و بسیار شنیده شده .

من انتظار داشتم که ضمن بحث و انتقاد درباره لایحه بودجه به بسیاری از نقاط ضعف واقعی در کارها و بسیاری از مشکلات و راه حلهائی برای از بین

بردن مشکلات آگاهی پیدا کنیم که دوباره عرض میکنم متأسفانه چنین نبود و اجمالاً مطلب تازه ای دستگیر ما نشد (صحیح است) غالباً بجای اشاره بمسائل اصولی بذکر موارد و مسائل جزئی و فرعی پرداختند که یقیناً دولت بنحو وسیعتر بآنها واقف است و البته نمایندگان حزب ایران نوین جا بجا مطالبی که اقلیت مطرح کرد پاسخ گفته اند و من نیازی بورود در جزئیات نمی بینم . بهرحال دولت در این اعتقاد راسخ و پایدار است که برای هر فرد ایرانی این حق و این آزادی وجود دارد که درباره تمام مسائل مملکتی اظهار نظر کند عقیده خود را بگوید و انتقاد نماید (صحیح است) .

شاهنشاه ما خود همیشه در مقام بزرگترین منتقد جلوه کرده اند و کارهای دولت را چه کوچک و چه بزرگ مورد بررسی و انتقاد قرار میدهند و در موارد لازم بما تذکر داده اند و راهنمایی فرموده اند .

در اینجا یکی از نمایندگان اقلیت خرده گرفت از يك عرضی که در يك جلسه حزبی کرده بودم ، من گفته بودم که ما احتیاج به هدایت اقلیت نداریم تکرار میکنم شاهنشاه ما را هدایت میکنند نه اقلیت (صحیح است) اینها کاملاً واضح است ولی انتظار داریم که اقلیت مسائل مملکتی را بررسی کند و نظرات خودش را اعلام بکند و راجع بمسائلی که مطرح میشود اقتصادی و اجتماعی بیایند اینجا و تزهائی که دارند ارائه کنند اگر تزی دارند و گفتند که ما تزداریم نظر داریم اینها را نگه میداریم تا دعوت بشویم سرکار انشاءالله سالهای دراز اقلیت این نظرات خودش را در گاو صندوق های آهنی قوی و ثمن نگه دارند که ما از آن استفاده میکنیم (دکتر ناوی - آنتیک میشود قیمتش میرود بالا) .

ما هم بر این اساس همواره بانتقاد از خود دست میزنیم ، در جلسات حزبی در جلسات فراکسیون و در دولت . معتقدیم که این امر یکی از تجلیات دموکراسی است بر اقلیت هم لابد این حقیقت روشن است که از تمام وسایل برای انتقاد و حتی عیبجویی و خرده گیری بدولت برخوردار است . یعنی مینویسند ، میگویند اگر چه هم گاهی مستدل و منطقی نباشد .

باز هم اینجا باید عرض کنم روی این اصل انتقاد

از خود ملاحظه میکنم در بعضی از روزنامه ها ، به بخشید گفتم در بعضی ، در يك روزنامه اقلیت از ما ایراد میگیرند که خودتان ایراد میگیرید ، مسلماً خودمان ایراد میگیریم قبل از هر کسی ، چون این را در زندگیمان دنبال میکنیم و میتوانم از آن نتیجه بگیریم .

ما اصل تحزب را پذیرفته ایم و همین خود معنایش اینست که افراد میتوانند و آزادند بهر حزب که مایلند بپیوندند و در حزب خود اظهار عقیده کنند و معنای اکثریت و اقلیت هم همین است . هر چند گاهی در روزنامه شما قرائت میکنم مسائلی که نمیدانم پوست خربزه است راجع به خودتان یا اینکه متوجه نشدید پرپر از قول یکی از

افراد حزبتان نوشته شده بود که نباید اصناف اسیر تار عنکبوت احزاب بشوند خوب اگر گفته بودید اصناف نباید اسیر تار عنکبوت حزب مخالف بشوند قبول میکردیم ولی خودتان را چرا تار عنکبوت کردید این جمله را عرض میکنم برای اینکه ما در مورد اصل تحزب بحث میکنیم و تحزب یکی از مسائل مهم انقلاب ما است و در مورد اکثریت و اقلیت چرا گاهی میگوئیم موافق و مخالف چون دیدیم در مجلس برای صحبت میگذارند مخالف و موافق و آن کس در ستون مخالف اسم می نویسد برای خودش وظیفه میدانند که با همه چیز مخالفت کند من نمیدانم اینجا هم باید بگذاریم اکثریت و اقلیت بعداً يك پل هائی بین ما ایجاد خواهد شد تا بتوانید از کارهای خوب دولت هم با يك روح شاد تعریف کنید بهرحال راه بحث و انتقاد بروی همه گشوده است ، نه تنها اقلیت مجلس بلکه تمام ملت ایران فرد فرد ملت ایران میتوانند در این راه گام بردارند و من بارها گفته ام ما عاشق تفکرات خود نیستیم ، ما یلیم حرفهای دیگران را بشنویم و همیشه از آنها الهام بگیریم و بر نقائص خود فائق شویم لازم بیادآوری است که احزاب در ایجاد محیطهای مساعد برای انتقاد سالم و سازنده نقش مهمی بعهده دارند . احزاب خاصه در این مرحله انتقالی و انقلابی رسالت و وظیفه دارند که بارسوخ و نفوذ خود در گروهها و قشرهای مختلف اجتماعی هر زمان افراد بیشتری را در جهت تحقق آرمانهای انقلابی تجهیز و آماده سازند . معمولاً احزاب را در دنیا پیشقراولان اجتماع میخوانند و این تعبیر درست است زیرا حزب در حقیقت

استفاده از فرصت های طلائی موجود مسائل را بشناسند و حل کنند و اجباراً کارها را پیش ببرند گهگاه با مانع روبرو می شویم .

بنابر این صحیح نیست که گفته شود من عصبانی هستم شاید صحیح باشد بگوئیم قدری کم حوصله شده ام در حالیکه چوصلا هم داشتم (آفرین) .

حال که بحث به مسائل عاطفی و شخصی اینجانب کشید ذکر این مطلب را لازم میدانم که یادآور شوم همواره در مسائل شخصی قائل بگذشت هستم و اگر بر من دشمنی روا شده باشد شخصاً از آن در میگذرم و هرگاه تألم و تأثرم چنان شدید باشد که نتوانم گذشت کنم ناگزیر آنرا فراموش میکنم و دیگر در این باره مطلبی نمیگویم و میگذرم . سخن از مسائل و کوشش در جهت پیدا کردن راه حل مسائل بود . با چنین کیفیات روحی و بر اساس واقع بینی با صراحت تمام اعلام میکنم که ما با مسائل روبرو هستیم و روبرو بوده ایم و روبرو خواهیم بود ولی در عین حال با یانگ بلند و با صراحت تمام میگوئیم که این مسائل را میشناسیم و با خواهیم شناخت و برای بسیاری از آنها راه حل هم پیدا کرده ایم و برای بقیه نیز راه حل پیدا خواهیم کرد (انشاء الله) .

کیست که میتواند با جرات ادعا کند که اگر مسئولیت با او بود در هیچ امری نقصی و عیبی پدید نمیآید؟ در این ۷ سال اتفاقاً بسیاری از آن طرف میزبانه چه در اکثریت که خیلی هستند و چه در اقلیت که اهل بحث و انتقاد هم بودند با این طرف میو کشیده شدند ولی نتوانستند خود را بر مرحله ای برسانند که بگویند با هیچ مشکل و معضلی روبرو نیستند . اطمینان دارم که «آن طرف میزبانه» امروز هم نمیتواند ادعا کند که اگر «البته بنظر من خدای نکرده» این طرف میزی شدند ، همه مسائل خرد و بزرگ را به یک چشم بر هم زدن می توانند حل کنند و هیچ مشکلی باقی نگذارند ، ما چنین ادعائی نداریم و با کمال شجاعت و شهامت میگوئیم با مسائلی هم روبرو هستیم ولی بسیار خوشوقتیم که این مسائل در مقایسه با مسائلی که دنیا با آنها روبرو است نهایت جزئی و کم اهمیت است (صحیح است) .

مشکلات امروز ما همین در اطراف گوشت و پنیر و شیر و ترافیک دور میزند با وجودیکه برای همین مسائل

نیز اهمیت فراوان قائلیم و از نقش آنها در زندگی روزمره مردم غافل نیستیم . وقتی این مسائل را با مشکلات و دشواریهای دنیای کنونی کشورهای پیشرفته و صنعتی مقایسه میکنیم نتیجه میگیریم که چه خوبست که مسائل مادر همین زمینه باقی بماند و از مشکلات و مصائب آنها همیشه در پرهیز و بر حذر باشیم در این مورد برای نشان دادن آن ناهنجاریها و نارواییهایی که دنیا را موش و پریشان ساخته است احتیاجی نمی بینم که بگذشته و حتی گذشته خیلی نزدیک مراجعه کنم و شاهد و آماره بیاورم . در هر زمان و مثلاً در همین امروز ، در همین ساعت و در همین لحظه نظری به احوال دنیا بیفکنیم به روزنامه های صبح امروز مراجعه کنید عنوانهای مقالات را بخوانید ... ببینید جهان با چه آشفتگی ها و پریشانیها دست بگریبان است ، ببینید هم اکنون در انگلستان چه میگذرد در لندن چه خبر بود در انگلستان برق ندارند یک میلیون و نیم کارگر بیکارند در آمریکای جنوبی کودتا شده است در ایتالیا - در فرانسه - در آلمان و همینطور در اروپا چه میکنند - در ویتنام و شبه قاره هند چه میگذرد ؟

در همین منطقه ما در مصر و خاور میانه عربی با چه مشکلاتی روبرو هستند و آن دورترها در اکوادور ، در آمریکای جنوبی چه مسائل و مصائبی مطرح است ؟ در لندن یکی از نخست وزیران سابق کشور همسایه ما ضرب گلوله زخمی شد در اینجا باید از شجاعت زن صحبت کرد که خودش را جلوی شورش انداخت که شوهرش زنده بماند .

اگر آنها مشکل و دشواری است ما برآستی هیچ مشکل و دشواری در کار خود نداریم ، و امید هم داریم که هیچگاه با نظیر آن مسائل و سختیها روبرو نخواهیم بود ما در یک ثباتی زندگی می کنیم که برهبری شاهنشاهمان بدست آمده که باید از ایشان ممنون باشیم در همین منطقه خاور میانه ، در اروپا ، در آلمان ، فرانسه ، بین مصر و اسرائیل جنگ ، همه جا جنگ ، همه جا بدبختی و گرسنگی بچشم می خورد خوب ما مشکل اتوبوس داریم حاضرید مشکلات را با مشکلات آنها عوض کنید (خدا نکند) (عباس میرزائی انشاء الله مشکل اتوبوس هم در این دولت حل می شود) و آنوقت بیایم ببینیم : در این دنیای پر مخاطره ، پر تشویش

پر جنجال ما ظرف ده سال چه کرده ایم . . .

توسعه صنعتی و بطور کلی توسعه اقتصادی ما چگونه بوده است؟ ما با قاطعیت تمام و با ارائه شواهد و دلایل متعدد می توانیم اعلام کنیم که سیر تکاملی مادر حقیقت شامل جهش های بلند و بی وقفه بوده است و در این مورد درد نیا از يك وضع و کیفیت استثنائی برخوردار هستیم .

همانطور که قبلاً عرض کردم متأسفانه بعضی ها که از پشت این تریبون در مخالفت با لایحه بودجه دولت صحبت نمودند تلاش نکردند تا مسائل را بشیوه های اصولی و منطقی و بطور همه جانبه و غیر انتزاعی مورد بحث و بررسی قرار دهند . جسته و گریخته از انقلاب اداری ، قیمت ها ، کشاورزی و امثال آنها مطالبی بیان داشتند ولی دیگر زحمت این را بخود هموار نکردند تا عمق مطالب رسوخ و نفوذ کنند و مثلاً در زمینه انقلاب اداری بدون پرداختن با اصول بماردی جزئی اشاره کردند که دولت طبعاً نمیتواند خود را از آنها بی اطلاع باشد . و اما اگر آقایان کوشش داشتند که با مسائل باید علمی نگاه کنند در مورد همین انقلاب اداری که خیلی هم سر زبانهاست مطلب را از نظر گاههای مختلف بررسی می نمودند و مثلاً توجه میکردند که تحول و دگرگونی در نظام اداری در بخش عمده منوط و موقوف به تحول در نظم فکری و روحیه افراد اجتماع و مباشران امور یعنی کارمندان و هم چنین مراجعه کنندگان است (صحیح است) .

باید توجه داشت که اگر در بسیاری از مسائل مادی میتوان بایک اقدام و عمل بایک دستور و حتی بخشنامه کار را یک روزه و یا دوروزه بسامان برد در دگرگونی روحیات که با سر پنجه های محکم به عادات و رسوم و اخلاقیات و نظام فکری و میراثی افراد اتکاء دارد نمیتوان بآن قاطعیت عمل کرد و نتیجه فوری بدست آورد . . .

دگرگونی روحیه هایی که در شیوه های گذشته و کهنه طلسم شده اند احتیاج بفرصت و زمان دارد . تغییر نظام اداری علاوه بر وابستگی به تغییر روحیه افراد ، احتیاج به تغییر روشها و نیز احتیاج به استفاده از وسائل جدید و امروزی دارد و این امور تنها از طریق آموزشهای بی وقفه و با توجه به عامل زمان می تواند با توفیق همراه گردد .

ناگفته نگذارم که انقلاب اداری بطوریکه بعضی ها تصور و توصیه کرده اند بمعنای تعرض به کارمندان و باصطلاح تصفیه و توییح و تنبیه و اخراج آنها نیست .

باید دانست بهر حال خدمتانی که انجام میشود و کارهایی که پیش می رود بوسیله همین کارمندان صورت بگیرد ، آنها هستند که بهر صورت چرخهای ادارات را بدست دارند و میچرخانند و اصولاً اگر لایحه تزیغ را متوجه کارمندان کنیم باید از یاد ببریم بسیاری از آقایان که در این مجلس حضور دارند و از وضع ادارات انتقاد می کنند خود تا چندی پیش فرد اداری بودند مسئولیتی داشتند . . . و بعبارت دیگر از پشت میز همین ادارات و از کنار همین کارمندان با اینجا رسیده اند و بنابراین هر حکمی که درباره کارمندان صادق است در مورد ایشان نیز صادق و جاری باید باشد ، منظورم اینست ، باید کوشش کنیم که در کارداوری از حق و حقیقت و انصاف دور نشویم و وقتی از مطلبی سخن میگوئیم . . . نقش و وضع و حال خود را نیز از یاد نبریم . . . و البته این حقیقت را می پذیریم که کارمندان ما در نظام اداری جدید باید بآن درجه از اطلاعات فنی و رشد فکری دست یابند که قادر شوند مسئولیت و اختیار را توأمأ جذب و درک کنند زیرا آنگاه است که میتوانیم بنحو صحیح یکی از مهمترین اصول انقلاب اداری را تحقق بخشیم و اما اگر ادعا شود که در رسیدن باین مقاصد و هدفها تنها دولت باید مقدم باشد بی شک سخن بگراف گفته شده است در اینجا باز نقش مهم آموزش و احزاب در تجهیز افکار و نیروی انسانی و تحقق اصل مهم سپردن کار مردم ب مردم اشاره میکنم و معتقدم که احزاب و تمام جماعات و افراد مترقی در پیروزی انقلاب اداری سهمی دارند دولت با ارائه کارنامه خود تحت رهبری شاهنشاه با کوشش در راه تعالیم انقلاب و تشکیل انجمن ها و شوراهای شهرو شهرستان و استان که از جمله مواد فراموش شده قانون اساسی بود و همچنین از راه توسعه واحدهای دمکراتیک دیگر از قبیل گسترش خانه های انصاف ، شوراهای داوری و شوراهای منطقه ای آموزش و پرورش باصل اساسی «سپردن کار مردم ب مردم» که در عین حال یکی از جلوه های اصیل انقلاب اداری محسوب میشود تحقق بخشد .

حالا با اجازه خانمها و آقایان به بعضی دیگر از اشارات و کلامی اقلیت میپردازم:

ضمن سخنان آقایان باز هم جسته گریخته و نه بصورت منظم و منطقی نکاتی مربوط به مسئله قیمت‌ها و گرانی آمد که نشان میدهد آقایان نخواستند مطالب را صحیح و فنی دنبال کنند این وظیفه را من بعهده میگیرم و بعرض میرسانم.

آقای نامور که در مورد توسعه اقتصادی انتقاد فرمودند به بینیم توسعه اقتصادی کشور چگونه بوده جناب عالی آقای نامور که حتماً یکی از چرخهای دستگاههای بازرگانی را می کشید خود ندان هم صاحب مجله‌ای هستید این پیشرفت بخش خصوصی را ندیدید. آیا صنایع ما پیش نرفته اند اینها را کی پیش برده است؟ آیا سیاستهای صحیح اقتصادی نبوده آیا صحیح بود که شما سمت يك نماینده اطاق بازرگانی و صنایع ایران از پشت این تریبون درباره این مسائل و مسائل شخصی قضاوت ناشایستی بکنید؟ شما که با این سمت رسمی اگر با سیاست اقتصادی ما موافق نیستید اعلام کنید بگوئید این سیاست اقتصادی و صنعتی ایران درست نیست چرا اعلام نمی کنید اگر راجع بقسمت‌های صنایع ما حرفی دارید خودتان که یکی از عوامل قسمت‌های صنایع هستید چرا پیشنهاد نمی کنید؟ (آفرین) صحبت از حزب شد گفتند که نخست وزیر در بدو شروع کارش در حزب سمتی نداشت و میگفت که من وقت ندارم هر دو کار را انجام بدهم پس بکار حزب نمی‌رسد صحیح بود آن روزهای اول من هم کار آموزی میکردم در کار نخست‌وزیری ولی قبول کنید بعد از هفت سال یاد گرفتم و میتوانم سمت يك عضو حزب در مقام مختلف حزبی انجام وظیفه بکنم فکر نکنید که نظرم عوض شده باشد (احسن).

شما صحبت از خطر و انفجار و شرکت در افکار عمومی کردید بنده واقعاً هر چه سعی کردم متوجه شوم که این موضوع چیست واقعاً سخت بود مطالب بهسازایشان را پس از شنیدن و پس از عرایض من امیدوارم قدری بهسازی کنید مسئله‌ای اینجا مطرح شد که بنده خیال می‌کنم باید بطرز روشنی عرض کنم و آن مسئله مربوط به قیمت‌ها است تعجب کردم که هوستان حزب مردم طوری

سعی کردند این مطالب را در لابلای مسائل برای ما طرح بکنند که اجباراً میبایستی بطور صریح عرض کنم در مورد سؤال‌هایی که درباره افزایش قیمت‌ها مطرح شد همانطوریکه کراراً دولت عرض کرده مقایسه رقم متوسط ۹ ماهه شاخص قیمت‌ها در سال جاری با متوسط شاخص قیمت‌ها در سال گذشته نشان میدهد که پنج درصد رقم بالا رفته بگوئید که نخود سه برابر شده، بلی نخود سه برابر شده بگوئید که زعفران چندین برابر شده بلی زعفران چندین برابر شده ولی شاخص قیمت روی ارقامی گرفته می‌شود روی موادی گرفته میشود که مایحتاج افراد این مملکت است یعنی تصمیم می‌گیرند، این تصمیم را ما نمی‌گیریم در بانک مرکزی میگیرند که يك خانوادۀ متوسط ایرانی دوازده ماهه چه موادی را مصرف می‌کند و قیمت این مواد را سال بسال مقایسه می‌کنند و يك نتیجه میگیرند و آخر سال می‌گویند هزینه زندگی یا شاخص قیمت‌ها باین حدود بالا رفته پس ما در اینجا باید به بینیم که نخود بر فرض در زندگی يك فرد چه ارزشی را دارد نوسان قیمت نخود در هزینه زندگی آن فرد چه تأثیری دارد ولی بالا رفتن هزینه زندگی با بالا رفتن سطح زندگی توأم است بنده و جناب عالی اگر رقم‌های بیست سال پیش را بگیریم خیلی فرق داشت چیزهای بیست سال پیش بالوازم زندگی امروز که اصلاً اختراع نشده بود و در مملکت ما موجود نبود مردم استفاده نمی‌کردند مثلاً تلویزیون و یخچال این‌ها وسایلی نبود که ما از آن استفاده میکردیم ولی امروز اینها عوامل جدیدی هستند برای رفاه مردم و این سطح زندگی‌شان را بالا برده اگر قیمت تلویزیون تغییر کند یعنی سال ۴۹ و ۵۰ و تغییر هم پیدا کرده و قیمتش پائین آمده این در شاخص قیمت‌های ما تأثیری دارد مثلاً طبق ارقام بانک مرکزی قیمت انواع حبوب در سال جاری رو بهمرفته ۴۶/۹ درصد بالا رفته است لیبیات ۱۳/۶ درصد بالا رفته ولی شاخص قیمت‌ها بمان ۵ درصد بالا رفته الآن چرا حیوانات باین اندازه بالا رفته اینجا عرض کردیم در يك وضع جوی بدی بودیم زراعت بسیاری از استان‌های ما از بین رفت و مقدار حیواناتی که به بازار عرضه شد کم بود میتوانی ابراد بگیرد که چرا بموقع خود شما حیوانات را از خارج وارد نکردید

این ابرادی است وارد برد دولت. اگر موضوع لیبیات را در نظر بگیرید و عرض کردم ۱۳/۶ درصد در ۹ ماهه امسال با مقایسه ۹ ماهه سال گذشته بالا رفته است برای اینکه کره در اروپا هر تنی از ۴۰۰ به ۱۸۰۰ دلار ترقی کرده و هنوز هم سیر صعودی را دارد طی میکند پس ما که برای مصرفمان ۹۰ درصد کره را از خارج وارد میکنیم حتماً قیمت خارج آن در قیمت ایران مؤثر است میفرمائید چرا دامداری را توسعه نمی‌دهید و کاملاً صحیح است برای اینکه ما دیگر از کره خارجی مستغنی بشویم باید بگویم دامداری توسعه پیدا نمیکند مگر اینکه در آمد زارع و دامدار از فروش شیر و کره و پنبه بالا برود پس ملاحظه میفرمائید اگر قیمت شیر تا حدودی بالا برود و تا چه حدودی دامداری در ایران توسعه پیدا می‌کند و اگر بالا نرود شما همیشه متکی و محتاج کره خارجی خواهید بود آن سیاستی است که دولت مطرح کرده و دنبال میکند (صحیح است) مسلماً در همین شاخص قیمت‌ها قسمت‌هایی هست که ثابت میماند و آن هم خدمات دولت است ارقام را بگیرید آب و برق و قند و شکر و دخانیات و نفت ثابت مانده است بعضی قیمت‌های صنعتی پائین آمده بعضی قیمت‌های مواد غذایی بالا رفته ما میتوانیم تا حدودی با وارد کردن مواد غذایی در برابر شاخص هزینه‌ها اقدام بکنیم و کردیم آقای زهتاب فرد نه شیور زدیم نه سرو صدا کردیم يك میلیون و صد هزار تن گندم وارد ایران شد یعنی يك چهارم مصرف گندم ایران را وارد کردیم و در هیچ جای ایران کمبود گندم نبود (صحیح است - احسن) پس از لحاظ مواد غذایی مهم اقدام شده اگر خیلی به نخود علاقه دارید بفرمائید وارد میکنیم ما مخالفتی روی اصل نخود با شما نخواهیم کرد پس ملاحظه بفرمائید هر طور که صلاح مملکت بوده اقدام کردیم (صحیح است) و باید هم اقدام بکنیم وظیفه ما است نباید يك فرد ایرانی شب بخوابد و نان نداشته باشد (آفرین) نتیجه انقلاب اینجا است و مسلماً دنبال این سیاست خواهیم بود و بعضی از قیمت‌ها را تعدیل خواهیم کرد عرض کردم ۵۰ مغازه نمونه در بخش‌های مختلف تهران باز خواهیم کرد که در حدودی مواد مهم غذایی را بفروشد به قیمت کنترل شده دولت و تنها راه حلی است که ما بتوانیم در تثبیت قیمت‌ها با يك

نرخ قابل قبول اقدام بکنیم ولی فراموش نکنید خود شما آقای زهتاب فرد موکلینتان زارع هستند و شما باید بیایید اینجا از سیاست دولت دفاع بکنید که ما میگوئیم ما دنبال توزیع درآمد به نسبت بهتری هستیم ما میگوئیم شهرنشینان از درآمد خودشان بزار عین مملکت سهم بیشتری بدهند (آفرین بر شما) اگر فکر کنید همیشه باید دروازه‌های مملکت را باز نگاه داریم که از خارج تمام مایحتاج مملکت را چه از لحاظ صنعتی و کشاورزی وارد کنیم آن سیاستی است که حزب ایران نوین با آن موافق نیست (صحیح است) ما در سال باید ۲۸۰ هزار شغل جدید خارج از کشاورزی ایجاد بکنیم.

سواى مسئله همبستگی قیمت‌های جهانی، خانمها و آقایان بخوبی مستحضرند که یکی از پیچیده‌ترین مسائل اقتصادی خاصه در مورد کشورهای در حال توسعه تلفیق توسعه اقتصادی با عوامل تورم است، زیرا اقتضای طبع توسعه افزایش سطح قیمت‌ها است و اساساً این افزایش خود یکی از معیارها و نشانه‌های توسعه اقتصادی است ولی نکته مهم آنست که نسبت ریاضی این عوامل باید یکدیگر هماهنگی داشته باشند تا آنکه بحران دوره توسعه تخفیف یابد و بحداقل برسد و در این مرحله است که مسئله افزایش نسبی قیمت‌ها مطرح میشود.

بنابراین در شرایط توسعه اقتصادی کشور افزایش نسبی قیمت‌ها بصورت معقول که هم‌زمان با افزایش قدرت خریدها باشد اجتناب ناپذیر خواهد بود، ولی کوشش دولت همیشه بر این معطوف بوده است که این نسبتها پیوسته متعارف باشد و با توسل به نظام تعاونی و استقرار تدریجی اصول آن و همچنین با افزایش تولید و خاصه تولیدات کشاورزی و با اصلاح نظام توزیع ثبات نسبی قیمت‌ها را حفظ کند.

راه طرح مسئله قیمت‌ها برای من فرصتی پیش آورده است تا توجه خانمها و آقایان را به برخی از مسائل مهم و اصولی مملکت که در شمار خط‌مشی‌ها و مبانی انقلاب ما محسوب میشود جلب نمایم.

غالباً وقتی از قیمت‌ها و گرانی صحبت میشود میگویند چرا قیمت لاستیک - قیمت یخچال - قیمت اتومبیل و دیگر محصولات صنعتی ما بطور کلی گران‌تر از محصولات مشابه خارجی است؟

میگویند چرا اتومبیل خارجی ارزانتر از اتومبیل ساخت ایران وارد کشور میشود؟ و خلاصه هر روز بنا انواع این چراها و پورشها رو برو هستیم. امروز یکی از تارخانجات اتومبیل سازی ایران ۴۵ هزار اتومبیل میسازد تا به ۱۷۰ هزار در سال برسد و تمام قطعاتش در ایران ساخته شود ماهنوز سهم صنعتی شدن کشورمان را بدهیم ولی آن روزی که توانستیم موتور را در ایران بسازیم با آهنی که از ذوب آهن میآید و توانستیم ۱۵۰ هزار اتومبیل بسازیم که تا آن روز آقای نامور در اطاق صنایع خواهند بود کمک خواهید کرد که قیمت اتومبیل پائین بیاید اما اگر اعتقاد داشته باشید که مایک مهتمره باشیم ما با آن موافق نیستیم جنگیدیم که از زیر یوغ خارجی بیرون بیاییم نخواهیم رفت زیر یوغ اقتصادی. جواب ما اینست که این يك امر طبیعی است، سیاست کشورهای صنعتی همیشه در این جهت شکل گرفته است که ما امثال ما کشور صنعتی نداشته باشیم و همواره دست خریدمان بسوی آنها دراز باشد. فراموش نمیکنیم که وقتی قصد کردیم ذوب آهن داشته باشیم با چه مخالفتهای ظاهراً دلسوزانه ای روبرو میشدیم گروهی بر این عقیده بودند که کشور ما استعداد صنعتی شدن ندارد و باید يك کشور کشاورزی باقی بماند. گروهی دیگر توصیه میکردند ذوب آهن برای ما صرف ندارد و گران تمام میشود. جماعتی می گفتند اساساً مردم ما برای صنعت خلق نشده اند.

اینها برای چه بود؟ برای آن بود که سلطه اقتصادی آنها استوار باقی بماند ما هم میتوانستیم توصیه آنها را قبول کنیم و مثل شیخ نشینهای خلیج فارس درآمدهای خود را بپردازیم و کالاهای آنها را دریافت داریم. و البته در آن صورت این گونه مسائل برایمان مطرح نمی شد و کار بسادگی میگذشت، و وسائل فنی و غیر فنی بعد وفور و با قیمت ارزان در اختیار ما قرار میگرفت ولی انقلاب راه ما را روشن کرد، بما آموخت برای آنکه کشوری داشته باشیم روی پای خود ایستاده و بقدرت خود متکی باید صنعتی بشویم و با توجه به همه مسائلی که این مقصود بوجود میآورد راه خود را ترك نگوئیم. البته کشورهای صنعتی یعنی همانها که علاقه نداشتند و ندارند

که ایران يك کشور صنعتی باشد بدلیل قدمت، بدلیل اطلاع از موز تولید اقتصادی و آگاهی تجربی از اصول مدیریت امروزی و سرانجام بدلیل تولید انبوه و کثیر که بالتلیجه از هزینه استحصال هر واحد کالا میکاهد قادرند محصولات خود را ارزانتر ببازارها و منجمله بازار ما عرضه دارند و سواى این علت و جهت در موارد بسیار اتفاق افتاده است که برای راندن رقیب از بازارهای فروش، محصولات خود را حتی با بهائی کمتر از قیمت تمام شده عرضه کرده اند ولی پس از آنکه رقیب از میدان بدر رفته دوباره قیمتهای خود را رو بصعود کشیده اند، آنها حتی برای آنکه عملاً تولیدات ما گرانتر تمام شود در موارد عدیده مواد اولیه مورد احتیاج صنایع ما را گران کرده اند و در این زمینه شاهد های بسیار و از جمله بالا رفتن بهای مس و آهن و فلزات و شبه فلزات دیگر آنهارا ارائه میدهم. و احتمالاً باید دانست باین علل و جهات عملاً محصولات تولیدی داخلی در این مرحله گرانتر از کالاهای مشابه کشورهای پیشرفته صنعتی مانند ژاپن و آلمان و آمریکا و امثال آنها تمام میشود.

همین جا است که باید خود را در برابر پریشی قرار دهیم، یعنی از خود سؤال کنیم آیا می خواهیم يك کشور درجه ۳ و بازار دائمی فروش دیگران باقی بمانیم؟ آیا جنس ارزان بخیریم بقیمت آنکه همیشه زیر سلطه اقتصادی دیگران باشیم؟

جواب ما چیست؟ اگر چنین خواستی داریم باید توسعه صنعتی را متوقف سازیم و تفوق دیگران را با زانوهایمان بپذیریم. ولی نه، انقلاب راه ما را روشن کرده است، بما آموخته است که چون میخواهیم يك کشور درجه اول صنعتی باشیم در شمار قدرتهای بین المللی قرار بگیریم. در هزاره سوم بجای آنکه بییل و کلنگ و گاری بپردازیم با کلهکشانها سروکار داشته باشیم.

باید به راه توسعه صنعتی خود ادامه دهیم. باید اتومبیل یخچال رادیو و تلویزیون و امثال آنها را در داخل کشور خود بسازیم.

مردم کشورمان را با صنعت الکترونیک آشنا کنیم و البته برای رسیدن به هدف، هدفی چنین بزرگ و اساسی ناگزیر باید آثار دوره انتقال و برخی تفاوت قیمتها را هم

تحمل کنیم و یقین هم داشته باشیم که با اینهمه استعداد بالقوه در نیروی انسانی کشور ما، با اینهمه ذخایر ثروت سطح الارضی و تحت الارضی می توانیم و باید يك مملکت صنعتی درجه اول داشته باشیم، با چنان قدرتی که بازبهای خدعه آمیز اقتصادی دیگران در قدرت اقتصاد ملی ما کوچکترین اثری نداشته باشد.

ما در این مرحله باید منطقی و عملاً قبول کنیم که قیمت کالای کارخانه ای که مثلاً در روز ۴ هزار یخچال میسازد گرانتر از کالای کارخانه مشابهی تمام می شود که روزی ۲۰۰ هزار یخچال تولید می کند و برای آنکه تولید کننده و خاسته مساهم بتواند با ن پایه از قدرت دست یابد که کالایش از هر جهت قابل رقابت گردد لاجرم باید با امکان و فرصت داده شود و مورد حمایت قرار گیرد.

ما باید ۲۸۰ هزار شغل جدید یعنی ۲۸۰ هزار پایگاه تازه کار و حرفه فراهم کنیم، رشد جمعیت ما سریع است و از ۳/۲ تا ۳ درصد تخمین زده شده است. شك نیست که ما باید باشیوه های صحیح که فقط در يك نظام صنعتی قابل اعمال است بدین نیاز های روز افزون پاسخ گوئیم.

بنابر این عقل و مصلحت حکم می کند وقتی میخواهیم با مسئله قیمتها روبرو شویم فرمان استدلال و داوری خود را در جهت حقایق و مصالح ملی تنظیم کنیم. يك استدعا می کنم جنابعالی و دوستانتان که آدمهای وطن پرست هستند در لابلای

حرفهای فریبنده استعمار کننده گوش نکنید به این حرفها قیمتها اسلوبی دارد طرحی دارد ولی فراموش نکنید که اگر همه اینها را کنار بگذاریم زندگی ملتتان مهمترین مسئله ایست که شمادر برابر دارید الان يك نغمه جدیدی در دنیا شروع شده و واقعاً مضحك است میگویند، اینها است که وقتی من عرض کردم در کشورهای در حال توسعه کتاب خواندن خوب است پیغمبر اکرم هم می گوید کتاب خواندن خوب است پس اگر در بعضی از کتبی که چاپ می شود می گویند احتیاج به صنعت پتروشیمی در کشورهای در حال توسعه نیست چون قیمتش و قیمت موادی که بدست میآید گران تمام می شود الان ملاحظه می کنید چرا ذوب آهن و فلزات موضوعی است که تمام کشور ها دنبالش رفتند و دنبال مسئله ملی شد و در برابر این مسئله ملی افکار عمومی

طوری شد که هر کشوری سعی کرد کارخانه ذوب آهنی داشته باشد ولی ملاحظه میکنید کسبای که در سابق فلز می کرد امروز مواد پتروشیمی جانشین خیلی از فلزات شده و با اختراعات جدید چه بسا از مواد پتروشیمی استفاده بشود برای کارهایی که در گذشته و امروز از آهنی استفاده می کنند نغمه استعمار شروع شد در کشور ما گاز داریم کارگر داریم شعور هم داریم پس ما کارخانه پتروشیمی درست بکنیم چون چهارتا اقتصاددان نشسته اند حساب کردند که گران تمام می شود ما بهر ترتیبی شد درست میکنیم برای اینکه ما يك قدرت بین المللی خواهیم شد (احسن) راجع به نفت و ذخیره نفت

ماهیچوقت علاقه نداریم بیش از حدی که لازم است نفت خام صادر کنیم ولی آن سیاست که فرمودید ما در جاهایمان را به بندیم رویش به نشینیم برای اینکه نفت داشته باشیم اگر بکناب مراجعه کنید می بینید سیاست انرژی دنیا تغییر میکند بیست سال دیگر ممکن است انرژی جدید دنیا بیاید که نفت مان ارزش امروزی را نداشته باشد ولی ما همیشه علاقه داریم که نفت مان را تصفیه بکنیم و بخارج بفروشیم و از نفت مان مشتقات

پتروشیمی بدست بیاوریم این سیاستی است که دولت دنبال میکند و با المال ما باید درآمد نفتمان را صرف اینکار بکنیم تا از درآمد نفت بی نیاز بشویم و در کشاورزی و صنایع کارهایی است که انجام بدهیم و خواهیم داد و امادولت با وجود همه این واقعیات غیر قابل چشم پوشی و افکار با تدابیر اقتصادی و مالی و فنی گوناگون کوشش کرده است که ثبات نسبی قیمتها را حفظ کند.

مثلاً در مورد کالاهای صنعتی علیرغم افزایش سریع قیمتها در سراسر جهان، مخصوصاً بعد از تغییر نرخ برابری ارزهای خارجی، خوشبختانه ثبات نسبی قیمتها تقریباً در کلیه موارد حفظ میشود و در بعضی موارد استثنائی هم که گرایش بطرف بالا دیده شد، دولت فوراً اقدام به آزاد نمودن واردات کالا در حد لازم نمود. برای مثال در آذرماه گذشته از ۱/۵ درصد افزایش قیمتها فقط نیم درصد مربوط به کالاهای صنعتی بود.

در بعضی موارد قیمت تولیدات صنعتی حتی نسبت

بسال گذشته پائین آمده که در این مورد انواع رادیو و تلویزیون و بعضی از انواع پارچه‌های پشمی و بخاری و بیخجال و پودر رختشویی را میتوان ذکر کرد.

شاید برای نمایندگان محترم جالب باشد که در صنعت اتومبیل‌سازی برای اولین بار قریب ۳۰ درصد از افزایش قیمت قطعات وارداتی از طریق کاهش قیمت قطعاتی که در داخل کشور ساخته شده و همچنین کاهش هزینه‌های تشکیلاتی و افزایش بهره‌وری کارخانجات جبران شده است. بدیهی است نسبت به آن قسمت از وسائل کارخانجات اتومبیل‌سازی که باید از خارج وارد شود قیمت وسائل مزبور تابع افزایش قیمت کالاهای صنعتی ممالک اروپا و آمریکا و ژاپن بوده که در قیمت‌های قبلی اثر گذارده است.

در مورد افزایش قیمت بعضی از محصولات کشاورزی که این روزها نقل مجالس است...

از فرصت استفاده میکنم و بار دیگر یادآور میشوم بشرحی که بیان شد ما بعلل و جهاتی که متضمن تأمین منافع قطعی کشور بود راه صنعتی شدن را انتخاب کردیم ولی این بدان معنی نبود که از اهمیت کشاورزی مملکت مخصوصاً پس از انقلاب ارضی ایران غافل شویم. بیش از دهسال از عمر انقلاب ما میگذرد، با آنکه اولویت صنعتی شدن کشور طی دهسال گذشته داده شده اقدامات دولت در زمینه تأمین شرایط لازم در جهت توسعه کشاورزی با ایجاد سد ها و احداث شبکه‌های آبیاری و تغییر روش‌های سنتی کشاورزی به روش‌های پیشرفته جدید در تمام زمینه‌های مربوط بامر کشاورزی درخور توجه بوده است. آنچه مسلم است هنوز به هدف‌های خود در راه صنعتی کردن کشاورزی مملکت نرسیده‌ایم ولی آنچه میتوانم بشما اطمینان بدهم آنست که در آینده بخش کشاورزی مملکت از توجه و سرمایه‌گذاری و حمایت خاصی برخوردار خواهد گردید.

ذکر این نکته را لازم میدانم که در جهت تعیین قیمت محصولات کشاورزی جای تردید باقی نمانده است که رعایت منافع ۶۰ درصد جمعیت کشاورزی مملکت باید همواره مورد توجه باشد و لذا باید این نیروی عظیم کشور در جهت ارتقاء سطح زندگی مادی و معنوی خود

تحقق هدف‌های انقلاب سهمی از افزایش قیمت‌ها داشته باشند.

آنچه مسلم است در سالهای اخیر سطح درآمد طبقات شهرنشین افزایش قابل ملاحظه یافته است و از نظر توزیع عادلانه ثروت و برخورداری تمام افراد مملکت از رفاه عمومی باید قبول کنیم که کشاورزان مملکت و خانواده‌آنان نیز در جهت تأمین رفاه خود از امکانات بیشتری برخوردار شوند و قسمتی از این افزایش درآمد از شهرها بسوی روستاها که همچنان اکثریت مردم جامعه ما را دربر گرفته‌اند منتقل گردد. سطح خواست و تقاضای زارع و کشاورز دوره انقلاب از لحاظ شکل و محتوا تغییر یافته و آثار ناشی از انقلاب تا اعماق روستاهای کشور رسوخ پیدا کرده و جامعه نوی را با ویژگیها و خواست‌های جدید بوجود آورده است. زندگی زارع امروز ایرانی دیگر قابل مقایسه با زندگی زارع گذشته ایران و زارع امروز هندوچین و دیگر کشورهای این منطقه نیست.

و اما افزایش قیمت محصولات کشاورزی نیز بخصوص در سالهای اخیر علل مختلفی داشته است که به برخی از آنها اشاره شد و ضمناً نباید در این مورد از اثر خشکسالیهای بی‌سابقه چند سال گذشته و همچنین عدم توجه کافی به مسائل کشاورزی غافل بود، یعنی از آنجا که تا از بیان حقایق امتناع نداریم، میگوئیم چنانکه شایسته بوده به امر کشاورزی توجه نشده و بخصوص بعلم عدم هم‌آهنگی در بعضی از سازمانهای دولتی که عهده‌دار امور کشاورزی و تولیدات کشاورزی بوده‌اند، رشد کشاورزی در برنامه چهارم به نصاب مطلوب نرسیده است و از این رهگذر طبعاً نارسائی‌های ناشی از افزایش قیمت‌های بین‌المللی و همچنین آثار ناشی از خشکسالیها تشدید شده است، بلی ضمن اذعان و اعتراف باین امر با توجه به برنامه‌های در دست طرح و اجرا و مخصوصاً با دقت بر مضامین توسعه صنعتی ثابت میشود که در حال حاضر از این بابت مسئله لاینحلی در برابر دولت وجود ندارد و بدیهی است نباید فراموش کرد که در برنامه‌های گذشته بنا بر ضرورت‌های انقلابی مسئله توسعه صنعتی مقدم بر کشاورزی و بهتر بگویم با اولویت بیشتر دوبرابر رشد کشاورزی قرار گرفت.

شاید بحث در این امر خود نیاز بوقت و فرصت دیگری داشته باشد که از حوصله جلسه امروز ما خارج است، ولی ذکر این مطلب را ضروری میدانم که انقلاب ملی ایران، اجرای تمام اصول را یکسان و یک درجه در کلیه شئون زندگی ما مطرح ساخته است، ولی برای تحقق اصول آن، زمان و امکانات و اولویت‌ها همواره مورد توجه بوده و در برنامه سوم و چهارم این اولویت طبعاً بر پایه ریزی بک اقتصاد صنعتی که مسلماً میبایست یک کشاورزی پیشرفته نیز از آن حمایت کند مستقر گردیده است. اینک که از این مرحله بالاتر بمرحله دیگری گام بر میداریم این اولویت ناگزیر بکشاورزی داده میشود و با تخصیص اعتبارات سنگین و همچنین با تغییر بنیادی در وزارتخانه‌ها و سازمانهایی که بامر کشاورزی اشتغال دارند و ایجاد هم‌آهنگی لازم در امور مربوط بشمار مراحل کشاورزی و همچنین بهره‌برداری و بازاریابی و توزیع محصولات کشاورزی آینده مطمئنی را برای کشاورزی مملکت پی‌ریزی مینماید که مسلماً در آینده آثار و نتایج آن هم چنانکه امروز در بخش صنعت ملاحظه میگردد در بخش کشاورزی مملکت نیز ملاحظه خواهند فرمود.

در اینجا ذکر این مطلب را ضروری میدانم که برای دولت هرامر و واقعه‌ای هر چند بنفاهر کوچک و ناچیز جلوه‌گر شود ولی در صورتیکه بشکلی در جهت ترقی و تعالی مملکت مؤثر باشد مهم و با ارزش جلوه میکند لذا ضمن اجرای برنامه‌های مملکتی بدان امور توجه و عنایت خاص مبذول میگردد. من موضوع قیمت‌ها را سعی کردم تا آنجا که بتوانم روشن کنم و هیچ وقت دولت نگفته است که قیمت نخود ۵ درصد بالا رفته نخود ۴۶ درصد بالا رفته و اگر شما یک سیاست نخود می‌خواهید ما حاضریم بتدوین سیاست نخود، مانعی هم ندارد نخود در آبگوش بکار میرود که هم جناب‌عالی و هم بنده هر دو دوست داریم خرجش هم کمتر از غذاهای دیگر است مسلماً در برنامه پنجم بکشاورزی اولویت زیادی خواهیم داد و حتی منتظر برنامه پنجم هم نمیشویم خودتان تصویب کردید در کمیسیون که یک مقداری از درآمد‌های جاری برای پیشرفت کشاورزی و عمران

مصرف بشود و صنعت هم با آن پیش خواهد رفت. با اعتقاد باین اصل کلی دولت در اجرای برنامه‌های توسعه اقتصادی و اجتماعی خود برای سه موضوع اولویت و تقدم قائل است:

۱- آموزش و پرورش:

آموزش و پرورش با مفهوم گسترده آن امروز بصورت یکی از نیازهای بدون تردید و از ضرورت‌های حتمی جوامع متعده مطرح میشود و آثار ناشی از انقلاب ایران و نقش مؤثر سپاهیان دانش و دگرگونی در برنامه‌های آموزشی در سطوح مختلف به آن اهمیت و ارزش فوق‌العاده بخشیده است چنانکه امروز دیگر مسئله تعلیم و تربیت برای گروه و جمع خاصی مطرح نیست بلکه برای تمام خانواده‌های ایرانی بصورت یکی از قطعی‌ترین و ضروری‌ترین مسائل زمان ما جلوه میکند.

ما باین حق طبیعی و نیاز انسانی جامعه ایرانی نه فقط احترام قائمیم بلکه اجرای آن را یکی از هدف‌های اساسی برنامه دولت میشناسیم و همچنین برای هر خانواده ایرانی در دورترین نقاط مملکت این حق را میشناسیم که بهترین شرایط ممکن را در جهت تأمین وسائل تحصیل و آموزش فرزندان خود طلب نماید.

این حق هر خانواده ایرانی است که فرزندان برای احراز عالیترین مقامات دولتی تربیت نماید و باید قبول کرد که این امر در جهت تأمین امکانات پیشرفت مملکت از هر جهت سودمند و مؤثر میباشد.

علیهذا بموضوع تعلیم و تربیت دولت اهمیت و توجه خاصی معطوف خواهد داشت و از حداکثر امکانات خود در جهت توسعه و اجرای برنامه‌های آموزشی عمومی استفاده خواهد نمود.

۲- بهداشت و تأمین بیمه‌های اجتماعی:

ارتقاء سطح بهداشت و تأمین وسائل رفاه عمومی در تمام نقاط دور و نزدیک و برخورداری تمام خانواده‌های ایرانی از بیمه‌های درمانی و انواع بیمه‌های اجتماعی و تأمین آسایش و رفاه افراد کهنسال و علیل از اموری است که میبایست بدان توجه خاص مبذول گردد و دولت در این باره از همه امکانات خود استفاده خواهد نمود.

چنانکه ملاحظه فرموده اید در لایحه بودجه سهم بهداشت و بهداشتی نسبت بسال جاری ۳۳ درصد و در قسمت رفاه اجتماعی ۶۹ درصد افزایش یافته و این ارقام مسلماً در سالهای بعد نیز سیر صعودی خود را همچنان حفظ خواهند نمود.

بهر حال دولت در این اعتقاد راسخ است که تأمین سلامت و بهداشت و همچنین تأمین رفاه اجتماعی یکی از ضمانت‌های اصلی حفظ پیشرفت و تکامل جامعه است.

۳- تأمین مسکن

از اولویت‌های اساسی در برنامه‌های دولت تأمین مسکن برای تمام گروه‌های اجتماعی و در وهله اول گروه‌های کم درآمد متوسط است.

باید توجه داشت وقتی از مسکن سخن می‌گوئیم مقصود مان ایجاد یک سرپناه ساده نیست بلکه خانه‌ایست که در آن شخص و خانواده‌اش بتواند زندگی کند، رشد نماید و آسایش خیال داشته باشد. هنگام طرح لایحه بودجه در مجلس بعرض رسید که سیاست دولت درباره تأمین مسکن مبتنی است بر واگذاری اراضی دولت و شهرداریها و اوقاف و مؤسسات و تعاونیهای مسکن و همچنین توسعه اعتبارات بانکی در امر خانه‌سازی و تشویق سرمایه‌گذارهای بخش خصوصی در امر تهیه مسکن و همچنین اعطای کمک دولتی از طریق تقلیل بهره وام‌های مسکن بمنظور ساختن خانه‌های ارزان قیمت برای طبقات کم درآمد.

معهدا بی‌مناسبت نمیدانم دیگر یاد آور شود که بر طبق گزارش مراجع تحقیق در حال حاضر حدود ۶۰ درصد خانوارهای شهری مالک مسکن خود هستند و بیش از ۸۰٪ بدون پرداخت کرایه در خانه‌های اقرباء خویش اقامت دارند و فقط حدود ۳۰٪ جامعه شهری اجاره‌نشین هستند که در مقایسه با سایر کشورها یکی از جالبترین نمونه‌هاست. معهدا دولت همانطور که گفته شد کوشش خواهد داشت تا با اجرای برنامه‌های لازم تمام افراد و سکنه این مملکت را صاحب خانه و مسکن واقعی نماید.

مطلب دیگری که تذکر آن را ضروری می‌شماریم چند مسئله مربوط به جوانان است. چون شنیده‌ام بعضی از دوستان گفته‌اند که من ضمن تقدیم لایحه بودجه مطلبی درباره

جوانان نگفتم و اصولاً لایحه بودجه در این مورد ساکت است. تعجب کردم، چون هر قدم مثبت و هر اقدام سازنده و ثمر بخشی در این مملکت انجام میشود عملاً جوانان از آن قدم یا اقدام نصیب و سهم بیشتری می‌برند و این يك امر طبیعی است، زیرا جامعه ما يك جامعه جوان است و اکثریت نفوس آن را جوانان تشکیل میدهند، بنابراین اگر بودجه‌های عمرانی و جاری خود را بطور سرانه بین افراد جامعه تقسیم کنیم، بی‌شک سهم عمده نصیب جوانان میشود. اما اگر به بخشهایی از بودجه که سهم آموزش و پرورش یعنی سهم مستقیم جوانان میشود توجه نمائیم ملاحظه خواهیم کرد که در بودجه تاجه پابه نسبت به نیازهای نسل جوان توجه شده است. هم اکنون نزدیک به پنج میلیون از کودکان و نوجوانان ما در مدارس مختلف درس میخوانند. تعداد محصلان مدارس عالی و دانشگاههای ما محدود نود هزار رسیده و این مافوق پیش‌بینی ما برای آخر برنامه چهارم بوده است، و هر سال هم کوشش کرده‌ایم که بودجه آموزش و پرورش که عرض کردم مستقیماً ثمراتش نصیب نسل جوان این مملکت میشود افزوده گردد و همانطور که هنگام تقدیم لایحه بودجه عرض شد ۳۸ درصد بر رقم مربوط به آموزش و پرورش در بودجه عادی افزوده شده است و این بیشترین افزایش در ارقام بودجه سال ۱۳۵۱ نسبت بسال جاری است و پس از آن بودجه نیروی دفاعی است که ۲۳ درصد نسبت بسال جاری افزایش داده شده و بعد باز نشتگی و دادگستری و غیره که در ارقام بودجه ملاحظه کرده‌اید.

نکته مهمی که باعث تأسف است انحراف فکری معدودی از جوانان است که تحت تلقینات سوء دشمنان ملت ایران، دشمنان پیشرفت و انقلاب ایران، دشمنان استقلال و سیاست مستقل ملی ما بر اهوائی کشیده شده‌اند که ناگزیر باید با آن‌ها مبارزه کنیم و احیاناً در مواردی علیرغم تمایل قلبی خود آن‌ها را از جامعه سالم ایرانی طرد نمائیم (صحیح است) خوشبختانه تعداد این دسته بسیار محدود و معدود است (صحیح است) و با اطمینان خاطر اعلام میدارم که اثر این افراد در برابر خروش سازنده ملت ایران هیچ و بی‌مقدار است و غلبه بر آن‌ها برای قوای سالم مملکت کاریست بس آسان، ولی آندوه ما در اینست که چرا اینان منحرف

شده‌اند؟ چرا دشمن توانست اینان را بفریبد؟ (آفرین) و چرا ماناگر بر باید آن‌ها را بهر صورت از جامعه خود طرد کنیم؟ این‌ها معتقد بجهاندیشی و چه نظر و بقول خود کدام ایده تلوژی هستند که ناجوانمردانه آدم میکشند و خانواده‌هایی را بی‌سرپرست میگذارند و بسرقت بانکها دست میزنند؟ در کدام دستگاه فلسفی و فکری جهان توسل بچنین جنایات موحشی که خاص دسته‌های مافیای گانگسترها و آدمکشها است عقیده و اندیشه اجتماعی شناخته میشود؟ آن جوانی که مسلسل بدست گرفت و بدون فکر مسلسل دشمن ایران را بدست گرفت با تلقین فکری از طرف دشمن ایران مدیر بانکی که دستش را هم بالا برده بود کشت بفر آن دختر کوچک مژگان که پنج ساله بود که پدرش را از دست داد آیا بفر آن افسری که تازه از دانشکده افسری پلیس بیرون آمده بود چاوشی بفر مادر پیر سالخورده اش بود؟ این ایده تلوژی است یا کانگستریم است؟ يك فامیل را بی‌پدر کردند برای ۲۹۰ هزار تومان آنوقت از این ۲۹۰ هزار تومان چه استفاده‌هایی کردند و چه میخواهند؟ میخواهند که دشمن ایران تسلط بر ایران پیدا بکند و آقاماً جز اینکه فکر کنیم اینها افرادی هستند که عقلاشان را از دست داده‌اند (دکتر امین - مریض روانی هستند) آلت دست دشمن ایران شده‌اند.

در هر صورت ما از جامعه خودمان این‌ها را طرد میکنیم (صحیح است) (دکتر نای - ز ناپاکزاده مدارید امید - که زنگی به شستن نگردد سپید) این حقیقت را هرگز از نظر دور نداریم که جوانان کشور ما بالاتفاق در راه مملکت، در راه سازندگی و در راه انقلاب امیدساز و امیدبخش خود قدم بر میدارند. جوش و هیجانی که سپاهیان انقلاب در روستاهای دور و نزدیک این مملکت بر پا کرده‌اند شاهد این مدعی است. آنها در همین سنین ۲۰ و ۲۱ سال به باسواد کردن و آموختن فنون زندگی و کار بخواهران و برادران روستائی خود قیام کرده‌اند، آنها عاشقانه و مشتاقانه میسازند، خلق و ایجاد میکنند. جوانان ما اینها هستند، نه آنها که ششول بدست در کمین بانک‌ها می‌نشینند و آن افسر جوانی را که مشغول انجام وظیفه است و آن کارمند صدیقی که وظیفه خود را مقدس می‌داند و می‌داند بکشته میشود، ولی دست از وظیفه

و وجدان خویش بر نمی‌دارد و می‌ایستد و مبارزه می‌کند، بزیر گلوله آتش میگیرند و کمترین اعتنائی هم به سوز و گداز و درد و رنج فرزندان خردسال وزن و پدر و مادر داغدار آنها ندارند.

دور زهر گونه، مبالغه، ایرانی ذاتاً خائن و جنایتکار نیست، يك فرد ایرانی بنا بر عطف و وزیر بنای فرهنگ اصیل خویش نمیتواند جوان بیگناهی را در خاک و خون بغلطاند و پدر و مادر و فرزندان او را در ماتم ابدی بنشانند و خود شادی کنند. این جنایت از ایرانی بر نمی‌آید.

پس آنها که دست بچنین اعمال می‌لایند براستی ایرانی نیستند. جوانان ماسپاهیان انقلاب، دانش آموزان و دانشجویان شریفی هستند که خود را با همه نیروی ذاتی برای فردای این مملکت تجهیز میکنند و البته ما هم وظیفه داریم که در راه خواستها و تربیت روحی و جسمی آنان يك لحظه از پاتنشینیم، زیرا بزرگترین سرمایه فردای ما آنها هستند، آنها هستند که چرخهای اداره آینده این مملکت را باید بگردانند و بر ما فرض است که برنامه‌های خود را با توجه به نیازهای روحی، جسمی و مسائل مربوط به اشتغال و خاصه با توجه به بحران‌های ناشی از انگیزه دوران جوانی تطبیق دهیم و بدیهی است حل اینگونه مسائل احتیاج مبرم بدقت و مطالعه و موشکافی علمی دارد.

روشن است که دولت ضمن وظائف و تکالیف خصوصی و عمومی خود به مسئله جوانان بعنوان يك مسئله مهم توجه میکند ولی بسیار اشتباه‌آمیز است که این امر را فقط در دائره وظائف و تکالیف دولت محصور و محدود سازیم. زیرا مطلب مربوط بکلیه افراد خانواده‌ها است و لذا پدیده جوانی را باید حتماً يك پدیده مهم سیاسی و اجتماعی تلقی کرد و در هر گونه برنامه‌ریزی باین امر اولویت داد. حل مسائل جوانان، تربیت و ارشاد آنان و مخصوصاً تبدیل این نیروی لایزال به نیروی خلاق و سازنده و وظیفه‌ای است مربوط به همه افراد مملکت، پدران، مادران، معلمان و تمامی سازمان‌هایی که خاصه بامور جوانان سروکار دارند. مطلب را از جنبه عاطفی و انسانی مطرح نمی‌کنم از دید همان افراد و از جهت راهی که برای نیل بقایید و افکار خود در پیش گرفته‌اند مورد بررسی قرار می‌دهم.

یا چشم پوشی از بحث درباره هرگونه اندیشه و نظر سیاسی و تفکر اجتماعی در دنیای ما وسیله نبل به هدف همان اندازه مهم و قابل توجه است که خود فکر و هدف، یعنی وسیله بهمان اندازه که هدف مهم است اهمیت و ارزش دارد.

بنابر این یکی از مهمترین مسائلی که باید به جوانان ما آموخته شود اینست که در دنیای امروز، در دنیای فکرو اندیشه، هر قدر که هدف مهم و معتبر شناخته شود بهمان اندازه وسائل و راههای رسیدن به هدف مهم و معتبر شناخته میشود و تروریسم و خرابکاری، آدمکشی و سرعت همانطور که پیشتر اشاره کردم در هیچ نقطه دنیا بعزای وسیله و راه رسیدن به هدفهای اجتماعی و بقول آنها ایدئولوژیک نه تنها پذیرفته نشده بلکه مطرود و منفور هم اعلام شده است.

بدنبال همه این مطالب و حقایق البته نباید فراموش کرد که مسائلی از این قبیل در دنیا بحدی وسعت و گسترش دارد که اندیشه دولتها و ملتها، دانشمندان و متفکران بزرگ را بخود مشغول داشته است و خوشبختانه در کشور ما بعزت قدمت فرهنگ و تمدن و وجود یک زیربنای اصیل اخلاقی و معنوی اینگونه عوارض چندان وسیع و پر دامنه نیست و احیاناً اگر گهگاه مایه جلب توجه میشود بان سلیله است که ثمرات امنیت و تفاهم ملی ما را به آرامش مطلق و زندگی دور از هیجانهای این چنانی عادت داده است.

ضمن تشکر از تمام نمایندگان اکثریت و اقلیت، متوجه شدیم که من دیگر بخش مخالف هم نمیگویم باید عرض کنم آن دقتی که بکار بردید برای گوش دادن به عرایض من آنهایی که رأی موافق بدولت خواهند داد و آنهایی هم که روی سن تاریخی حزبشان رأی مخالف خواهند داد تشکر میکنم و در پایان باید یک نکته ای را عرض کنم که خیلی مهم است و یادم رفت در یادداشت هایم نگذاشته بودم در اینجا از قوای دفاعی کشور صحبت شد بعضی از همکاران از حزب ایران نوین از دولت سؤال کردند که چرا بودجه دفاعی مان امسال بحد لازم توسعه پیدا نکرده پاسخ من در این قسمت بجز اینکه عرض کنم با نظر تان موافق هستم چون ما امسال بودجه

دفاعیمان را باحادی که حتماً مورد نظر بود بالا بردیم چون در نظر داشتیم هم آهنگی بین بودجه توسعه اقتصادی و دفاعی مان بوجود آوریم ضمناً خرید اسلحه بخودی خود کافی نیست باید آدمها را سازیم و آماده کنیم که از این اسلحه بتوانند استفاده بکنند برای دفاع مملکت پس چنین هماهنگی را در اینجا منظور کردیم ولی دولت قول میدهد که قوای دفاعی ما که ضامن استقلال مملکت و ضامن تأمین رفاه همه افراد این مملکت هست ماهیچوقت آنها را دور از نظر نداریم با تمام قوا سعی میکنیم که قوایمان گسترش پیدا بکند و بودجههای مورد لزوم را که من اطمینان دارم آن بودجه راحتی اقلیت هم رأی خواهد داد اگر لازم باشد بموقع تقدیم خواهیم کرد ولی امسال خیال میکنم با این برنامه هائی که داریم به نتیجه خواهیم رسید ضمن صحبت یکی از همکاران حزب اقلیت راجع به موضوع تعاون و آموزش تعاون نکاتی فرمودند حتماً از برنامه های دولت اطلاع ندارند، یک روزی بدون خبر در این عمارتی که سازمان تعاون در آنجا گسترش پیدا کرده بروند به بینند که آموزش تعاون ادامه دارد ولی باز هم از ما خرده نگیرید که هی بوق و شیور میزنید اگر وزیر تعاون صحبت میکند برای توضیح همین مطالب است بنابراین آموزش تعاون در برنامه دولت است و دولت هم کارهایش را انجام میدهد بودجه امسال یک بودجه عظیمی بود تقدیم شد و تصویب خواهد شد نمیدانم ما چطور این بودجه را پیاده خواهیم کرد بخصوص که بودجه ای است که در آغاز آخرین سال برنامه چهارم و شروع برنامه پنجم است و همیشه این نوع بودجه ها سنگین تر میشوند قول نمیدهم که متمم بودجه ای نیآورم، باز هم با درآمد بیشتری که وصول خواهد شد کارهای بیشتری در زمینه های مختلف مملکتی انجام خواهیم داد ولی استدعای من این است که اگر متمم بودجه ای لازم شد حزب مردم در زمینه سیاست های صنعتی و کشاورزی و در زمینه اقتصادی مملکت قدری بیشتر مطالعه و توجه بکنند که ما هم با مال سعی کنیم هر طور شده آن گاو صندوق را باز کنیم به بینم این برنامه هائی که شما دارید و شاید آن فرصت نرسد که هیچوقت ملت ایران از این برنامه های خوب بتواند استفاده کند ۷ سال شرفیاب

شدیم هشت بودجه کشور را تقدیم کردیم ساعت های طولانی راجع بمسائل کشوری صحبت شد و جای تعجب است و کلانی که از روستاها میآید راجع به امور شهری صحبت میکنند حتی این و کلای روستاها خوش نشین و شهر نشین شده اند هفت سال راجع به هشت بودجه صحبت کردید متمم ما را حساب نمیکنم، نظر دادید رأی مخالف دادید همیشه هم تشکر کردم ولی آن رأی مخالف آقایان باعث نمیشود که بودجه سال ۱۳۵۲ را هم حضورتان تقدیم نکنم (احسن - احسن) (خنده نمایندگان)

تصور میکنم آنچه باید با توجه باشارات آقایان و کلای اقلیت بگویم گفته ام اعتقاد من بر این است که همه ما فرزندان این آب و خاکیم و باین مرز و بوم مقدس و سنن پاک آن پیوند داریم و در این موقع است که دیگر اقلیت و اکثریت مطرح نیست.

از ویژگیهای زندگی ملی ایرانیان همین بوده است که هرگاه منافع و مصالح اصولی مملکتشان مطرح بوده است در جمع خود احساس خویشی و صف ناپذیر و ناگسستی کرده اند و این را بقای ما در جریان طوفانهای قرون و اعصار است.

طوفانهای که هر یک برای ناپودی قومی کافی بوده اند و یا کافی شده اند ضمن تشکر از و کلای اکثریت که با صمیمیت و دقت تمام از لایحه بودجه دولت دفاع کردند و هم چنین ضمن سپاسگزاری از آقایان و کلای اقلیت که بهر حال بذکر پاره ای از نارسائیه و نقائص اشاره کردند و ما را بکم و کیف آنها واقف ساختند به سخن خود خاتمه میدهم و توفیق همگی را در راه خدمت به شاهنشاه آریامهر و مملکت از خداوند بزرگ مسئلت مینمایم. (احسن - احسن).

رئیس - نظر دیگری در کلیات لایحه نیست ؟ (اظهاری نشد) به ورود در شور ماده واحده رأی میگیریم خانها و آقایانیکه موافقتند خواهش میکنم قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. ماده واحده مطرح است آقای رامبد بفرمائید.

رامبد - هر چند که بظاهر با جوابهایی که هر بار در مذاکرات مجلس شورای ملی و خاصه لایحه بودجه از طرف اکثریت محترم و جناب آقای نخست وزیر

یا آقایان وزرا در این دوره عنوان میگردد چنین تصور می رود که پس با این جوابها و کوبندگیها ما چرا این صحبتها و انتقادات را ادامه میدهم اما اثرات این انتقادها برای خود ما روشن است از جمله همین مطلبی است که موجب تشکر من از جناب آقای نخست وزیر و دولت شده و آن اصلاح وضع بحث و جواب گوئی به مطالب ماست هر چند که پیرامون صحبت وزیر اولی که در این مورد پاسخ دادند یعنی جناب آقای دکتر آموزگار از لحاظ بحث در آئین نامه داخلی مجلس جریانی پیش آمده که به پیوجوه اعتراض متوجه فرمایشات و شخص ایشان که مورد احترام خاص ما هستند نبود ولی بسیار ممنونم و خوشوقتم که این اصل هم در ردیف سایر پیشرفتهای مملکت در مجلس ایران باب شد و آنچه تقاضا کردیم عمل شد که متناسب هر مطالب عیناً جواب گوئی بشود اما اینکه جناب نخست وزیر فرمودند که شاهنشاه انتقاد میفرمایند ارشاد میفرمایند و هادی دولت هستند و احتیاجی به تذکر دیگران نیست و اردنیست زیرا که مبنای صحبتهای ما سالها این بوده که ۳۰ میلیون ملت ایران در اجرای رهبریهای صحیح شاهنشاه هر یک وظیفه ای دارند که فقط و بصرف اینکه چون شاهنشاه عنایت و توجه و ارشاد و اقدام میفرمایند سلب وظیفه و مسئولیت از هیچ یک از ما در هیچ مقامی نمی کند (صحیح است) سؤال میفرمائید که چرا در مسائل جزئی صحبت می کنیم هر چند که صف اتوبوس، گرانی گوشت و حتی نخود ممکن است از درجه نظر اشخاص مختلف اهمیت متفاوت باشد اما اگر ماوشما هر دو توافق کردیم که این امر امر جزئی است زیرا که اصول و مبانی اولیه تمام برنامه ها که توسط شخص شاهنشاه طراحی و ارشاد میشود مورد قبول همه ماست (صحیح است) کما آنکه ما توفیق در قرارداد نفت را تجلیل و تشکر و سپاسگزاری کردیم در مورد جزایر حقه ایران نیز تشکر و سپاس می کنیم در پیشرفت برنامه های صحیح عمرانی و زیر بنای اقتصادی شاکر شاهنشاه و خوشوقت از پیشرفتهای مملکت هستیم معهدا همانطور که تیمسار وزیر جنگ میدانند اگر ایشان در سمت فرماندهی وظایفی را انجام می دهند این سلب مسئولیت از سرباز خط مقدم جبهه نمی کند او هم سهم خود وظیفه ای دارد پس ما در انتقاد خود و آنچه معتقدیم در راه ارشاد دولت همچنان

ادامه خواهیم داد در این چند روزه کسانی بمن تلفن کردند و گفتند که حزب مردم باحزاب ایران نوین مگر چه فرقی دارد آری همان دستهای خارجی ناسالمی که آن جوانان نابخرد را گمراه کرده اند سعی می کنند يك تبلیغات شومی در همه طبقات علیه مصالح این مملکت بکنند من امروز از پشت این تریبون بآنها جواب میدهم که حزب مردم باحزاب ایران نوین چه فرقی دارد؟ ماهیچ موظف نیستیم و هیچ نمیخواهیم الگوهای که شرق یا غرب در ممالک خودشان عمل کردند تقلید نمائیم مثلا دو حزب ما هم باید حتماً در تمام مسائل باهم مخالفت کنند و یا حتی وقتی دیدند که يك مطالبی بوسیله حزب دیگر برای پیشرفت مملکت گفته شده است فقط برای پیشرفت حزب خودشان بهانه کنند سوء استفاده کنند و فقط بخواهند تا بقدرت برسند خیر در مملکت ما این چنین اصول را پایه گذاری نمیکنیم (احسن) مگر ما گرفتاریهای گذشته فرانسه و کنونی انگلستان و دو روز پیش ایتالیا و ناسامانیهای که در امریکا باسم آزادی مورد سوء استفاده قرار گرفته است نمیبینیم؟ پس چرا اینها را سرمشق قرار بدهیم ولیکن بهیچ وجه طرفدار حکومتهای يك حزبی نتوانیم هم که همه چیز در آنجا تابع حزب خاص نظریات دولت شده تبعیت نمیکنیم ما اصولی را که شاهنشاه ارائه دادند چون نتیجه اش را دیدیم بهره برداری کردیم اکنون سایر نقاط دنیا را هم ارشاد میکنیم که بیایند و نتایج را ببینند و استفاده کنند اما مورد آنکه گفته شد در سازمانهای دولتی که مراجعه کنند ناراحت خارج میشود مطلب فرد نیست موضوع کوچک نیست موضوع از مهم هم مهمتر است کسانی که با تحولات سیاسی برنامه های اقتصادی آشنائی دارند میدانند که اصلاح وضع اداری پس از اصلاحات سیاسی و اقتصادی پایه سومی است که برای این میز ۳ پایه گذاشته میشود و اگر انقلاب اداری آنچنانکه باید و شاید بمرز رسد انقلاب سیاسی و اقتصادی که اصول آن هادر ششم بهمن طراحی و پیاده و عملی شد آن چنان که باید مورد ثمره گیری قرار نخواهد گرفت و این با انقلاب اداری است که باید آنها را بهره ور کند تا انقلاب سیاسی و اقتصادی دوام و ثبات و ترقی و تجلی بیشتری داشته باشد از این جهت است که ما اهمیت میدهم نه اینکه برای بکنفر آن بکنفر را که هر کدام میتوانیم با

خواهش و واسطه در دستگاه شما کارش را راه بیندازیم راجع بر رشد اقتصادی که بعنوان پرچم توفیق برنامه مملکت بدست دولت خیلی در اهتزاز در آمده در يك جمله تکرار میکنم و جز این نیست جناب آقای نخست وزیر از رشد خوشوقتیم ولی لزوم سلامت ترکیب و عدالت توزیع آن را توجه میدهم مصر هستیم و اعلام خطر میکنیم جنابعالی با بیان شریین و همانطور که فرمودید خونسرد و متبسم خودتان شاید فکر میکنید هر بار که بگفته های ما جواب گوئی میفرمائید و اعتراض میکنید ما فکر میکنیم این صحبت ها لازم نیست نه همین نحوه جوابگوئی در مجلس را که بسیار صحیح شروع شده و امیدوارم تکمیل بشود اثر تذکرات ما ادامه پیدا کند. مسأله مسکن را که شما میفرمائید بصورت مذاکرات مراجعه کنید از چندی قبل یاد آور شدیم موضوع مالیات کشاورزی را که روز قبل آقای وزیر کشاورزی وعده دادند از چند سال قبل گفتیم تابع تئوریهما و نظقها و کفترانهای تحصیل کرده های مالیاتی نباشید که میگویند کشاورزم باید وظیفه مالیاتی احساس کند گردش کار کشاورز واجبتر از چیزی است که تئوریهای علمی را بخواهیم آزمایش کنیم مسأله نفت که جناب آقای وزیر در اثنای سربلند شما باهوشمندی و توانائی خاص خود جواب آقای زهتاب را دادند که ما نباید در چاههای نفت را به بندیم و ذخیره کنیم خوب بخاطر آن میآید مطلبی بود که من اینجا عرض کردم و دوستان اکثریت آن دوره شما میخواستند مرا از پشت تریبون پائین آورند.

دکتر الموتی - هیچوقت شمارا از پشت تریبون پائین نکشیدند اولین بار شما این کار را کردید و آقای زهتاب فرد را از تریبون پائین آوردید.

رامبد - حالا خوشوقتیم که آنچه میگفتیم امروز با تأیید شما مواجه شده آقای زهتاب فرد فرمودند که ما نفت را نفروشیم و بهای آن را بگیریم و خرج زیربنای اقتصادی و مسائل اساسی مملکت نکنیم آقای زهتاب فرد فرمودند آن روز که قانون گذشت که ۲۰٪ از درآمد نفت خرج دستگاه های جاری دولت بشود در آمد مملکت این چنین نبود پس حالا بیایید تجدید نظر کنید بیایید به ارقام شما متکی بشویم و بگوئیم در آمد مملکت که از برکت رشد مالیاتهای مستقیم

و سایر درآمدها اینهمه بهبود پیدا کرده آنچه از نفت در میآوریم بگذاریم هر چه بیشتر برای اموری که بتوانیم در آینده بهره برداری بیشتر کنیم این اساس صحبت بود در این ردیف بنده قصد بحث و توضیح وقت را ندارم در سایر مطالب هم جناب آقای هویدا احتیاج به شکستن گاو صندوق نیست از ما بخواهید با کمال علاقه بشما می گوئیم زیرا همانطور که اشاره شد برخلاف همه دنیا در ایران منظور از فعالیت حزب منحصر بامقام رسیدن و قدرت در دست گرفتن تعداد معدود و معینی از اشخاص نیست و نخواهد بود در ایران آن حزب بمعنای آنست که سخنگوی نظریات مردم باشند عده ای و کسانی که در دولت حزبی ایشان هستند آنچه که می شود کمک کنند و عده ای که در حزب مقابل هستند بیشتر مطالعه کنند ارائه طریق کنند و نظارت کنند و اگر آمادگی بیشتر داشتند طبق اصول و سنن و قانون اساسی ما متصدی کار بشوند نه جار و جنجال خیابانی آنچه که امروز مردم دنیا از آن صدمه می بینند و روی همین اصل بنده به حضرت تعالی همین حالا یکی از آن اسناد گاو صندوق را ارائه میدهم از ساختن و پرداختن دکهای دولتی خودداری فرمائید از تجربه های تلخ گذشته و چادر هائیکه برای مصالح ساختمانی در میدان ونک زده شد و فروشگاه فردوسی که آقای وزیر تعاون و امور روستاها گفتند اگر اصلاح نشود آن را خواهم بست پند بگیرید و عرض می کنم این کار علاج درد نیست مجبور به قبول نیستید فرمودید ما ارائه طریق میکنیم عرض میکنم این گرانی باعث اساسی دارد یا خیر اگر علت اساسی دارد بابا ز کردن چهار دکان در تهران کار منتفی نمیگردد و اینقدر مراجعین بدکانهای دولتی زیاد خواهند شد که شما توانائی اجرای برنامه را نخواهید داشت (دکتر عدل - پس چکار کنند) بنده خدمتان عرض میکنم آقای دکتر عدل قدری دیر شده صورت مذاکرات را بخوانید از سالهای دوم و سوم این کابینه هر بار که بودجه مطرح میشد مطالبی پیرامون نتایج آن بودجه ها میگفتم و از پشت این تریبون چراغ قرمز که خیر ولی چراغ صورتی را نشان دادم امروز هم آنطور که فرمودند دنیا زیر و رو نشده باز نسبی بگیریم از تمام نقاط جهان ایران عزیز خودمان وضعیت خیلی از همه جا بهتر است ولی ملت ایران يك کمی و لخرج شده و سرمشق و نمونه و مدل آن دولت است همان طور که پیکان سوار شدن آقای نخست وزیر مورد

تأیید و تحسین و تجلیل تمام محافل قرار گرفته بیایید و لخرجی ها، لو کس بازی ها و عقده دار یها را کنار بگذارید و يك زندگی ساده را سرمشق ملت قرار دهید (صحیح است) اضافه کردن حقوق آن دورجه نیمی بالا رفتن قیمت ها را تولید می کند مسکن نیست اثر تشدید می دارد ولی در بهبود اثر نمیگذارد معادل تمام این اقلام باید از مالیات غیر مستقیم کسر بشود این عقیده است عقیده فراکسیون ۳۷ نفری است فراکسیون دولت ۷ برابر آن است ممکن است عرایض ما را قبول نکند ولی در مقابل آنکه فرمودند چرا در مسائل کوچک صحبت می کنید اشاره نمودم بهر حال بنده نخواستم وارد مطالب بشوم موقعیکه حضرت تعالی صحبت میفرمودید در خود من شنونده هم حسن اثر داشت یاد آن مثال فرانسه اقدام که چون آقای عباس میرزائی اعتراض می کنند فرانسه اش را نمیگویم ولی فارسیش اینست که استدلال قویتر همیشه بهترین است ولی قوی نه بمعنای اینکه استدلال قوی بوده باشد بلکه استدلالی که گویند قویتر عنوان کرده همیشه بهتر شده زیرا از مطالب ما بخصوص جناب زهتاب فرد و امثال ایشان همیشه يك کلمه ای گرفته میشود پیرامون آن بحث میشود ما کو بیده میشود، گاهی منحرف میشود، گاهی بی اطلاع میشود، گاهی کتاب نخوانده میشود ولی جناب آقای نخست وزیر شما در مطالب ما لاله را میگویند الا الله را چرا نمیگویند؟ چرا مطالب را آنطور که بیان شده کامل نمیفرمائید؟ پس بیایم حالا که قرار است بحث صحیح شود هر دو يك جور صحبت کنیم باری فرمایشات بسیار شیرینی که از زبان شما گویند توانائی در آمد مطلب را رساند بجائی که اختلاف ما بر سر يك نخود است (خنده نمایندگان) و این نخود هم بر مبنای آنکه چون جنابعالی و ما هر دو آبگوش دوست داریم نیست ما سرعلاقه های شخصی و ذائقه های فردی نمیرویم بلکه بجهت توجه به خوراک آن ۶۰٪ ملت است که کشاورز میباشند و اما آقای وزیر کشاورزی در بیاناتی که به فرمایش جناب آقای رئیس هم آموزنده بود و اگر همان هارا ما گفته بودیم و گفته بودیم که کشاورزی ما از وضع شبانی چطور شده، فوراً اسلحه تکفیر بر سر ما میافتاد که هزاران تراکتور را نمی بینید، پیشرفت کشاورزی را نمی بینید، پیشرفت را نمی بینید از زمان اعلیحضرت رضا شاه کبیر دانشکده کشاورزی ما درست شد. چرا مملکت را منم می کنید

اما ایشان که گفتند، شد آموزنده، این مرحله اقتصاد را که جناب آقای روحانی شبانی میگویند مربوط به عوامل مختلفی است بحثی نداریم برای اینکه من و شما متخصص اقتصاد نیستیم اما آبگوشت غذای ملی و اکثریت ملت و بسیار سالم و خوب و خوشمزه است.

عباس میرزائی - خیلی خوب غذایی است.
رامبد - مصرف کننده گان آن زیادند جناب آقای

زنتاب باید از ترقی نخود و گوشت و امثال آن بحث کند تا جناب عالی تشریف بیاورید اینجا از بالا رفتن هزینه عمومی زندگی و قیمت های تئوری و اقتصادی صحبت کنید تا افراد ملت که وظیفه ندارند آنها هم مثل جناب مهندس و من متخصص اقتصاد باشند بدانند که اگر هزینه زندگی شخصی شان سنگین شده خوشبختانه و سر بلندانه در جهت مملکت و پیشرفتهای مملکت نکشی بوجود نخواهد آمد و قیمت های کالای اساسی در مملکت لااقل تغییر نکرده این نباید موجب ناراحتی بشود و اما آخرین مطلب که فرمودند و این هم باز از بروت سیستم ما است شاید يك وكيل اقلیت در کشور دیگر برای حفظ وجهه خود در تیب انلتکتول راجع بمطلبی که حالا من مطرح میکنم نمیکنند با وجودیکه بصلاح مملکت باشد ولی خوشبختانه در کشور ما باب عوام فریبی و سیاست بازی بسته شد و نشان داده شد که سایر ممالک هم که پیرو این مکتب هستند دچار چه ناراحتی ها شده اند این مطلب هم جناب آقای هویدا از طریق حزب مردم چندین بار صحبت شده است و بآن توجهی نشده این افراد که امروز بسبب خیانت و جنایت تحت تعقیب هستند فرزندان هستند که در اثر تبلیغات و دیسیه دشمنان مملکت ایران و سوء استفاده از آزادی های موجود در کشور تحت تأثیر سیاست های مخرب و بیگانه قرار گرفته اند همان هائی که اینها را تعلیم دادند، باینها اسلحه دادند که آدمکشی و چلبلیت نمایند تا مملکت ایران را تحت فشار بگذارند و استفاده های استعماری و استعماری را که میخواهند بهره برداری کنند همین الان بدنبال اینها در جرایم خارجی پول می دهند و دلسوزی برای ایرانی می کنند آنوقت من و شما بچه حق اجازه دادیم کتابهای تبلیغاتی اینها را باسم اینکه در ایران آزادی است در اینجا آزاده در اختیار جوانان پاکدل و ساده خودمان بگذاریم و ذهن پاک و روشن اینها را خراب کنیم (صحیح

است) بنده از شما سوال کردم درواشنگتن و مسیکو ولندن و بکن چقدر نشریات دولت ایران تبلیغ میشود و آزاد است که نشریات این کشورها در جهتی که آنها می خواهند نه در جهتی که بصره و مصلحت ایرانی است در ایران توزیع میشود کوتاه میکنم خیلی معذرت میخواهم ولی همچنانکه آزادی خوب است کدام يك از خانمها و آقایان اجازه می دهند که طفل ۶ - ۷ ساله شما از افراد منحرف و باسو و نیت کوچه و خیابان تعلیم بگیرد پس همانطوریکه اولیای اطفال نسبت به اطفال برای درست تربیت کردن آنها وظایفی بعهده دارند مملکت هم نسبت به افراد ملت يك وظیفه ای دارد عرض را خاتمه می دهم در این عصر پرتحوالی که خودتان اشاره فرمودید مثلاً همین امروز در اخبار بود که يك ماهواره جدید بکدام کره میرود یا يك دیگر گونی تازه در يك کشور تحقق پیدا کرده و هر روز يك اختراع جدید اعلام شده بطوری که باید اسم دوران ما را دوران تحول گذاشت اگر در گذشته سرنوشت ملت ها را تاریخ تعیین میکرد امروز در دوران تحول باید سرنوشت ملت ها بدست خود ملت ها تعیین گردد و در چنین تحوالی همه جانبه و همگانی هیچ راهی جز توسل به ستون ثابت مبانی اخلاقی و ایمان، سنت های مقدس ملی، اصول لا یتغیر مذهبی و وحدت هدف و اشتراك مساعی برای بهبود مملکت راهی ندارید نه شما ما را تخطئه کنید نه ما شما را متهم میکنیم بیاینده برای پیشرفت مملکت و رفاه مردم این مملکت دست بدست هم بدهیم و رفاه بیشتر و توفیق بیشتری را بخواهیم (احسن).

رئیس - آقای دکتر الموتی بفرمائید.

دکتر الموتی - بنده قبلاً لازم میدانم از جناب آقای هویدا که بایان مطالبی بسیار جامع و عمیق نمایندگان ملت را در جریان کارهای جاری مملکتی و برنامه های آتی کشور گذاشتند تشکر کنم (صحیح است) جناب رامبد نشان آزادی همین است که نمایندگان اقلیت بیابند و مطالب مملکتی را دقیقاً و عمیقاً بررسی کنند و نمایندگان اکثریت هم از جهت وظیفه ای که دارند برنامه های دولت را مورد مطالعه قرار بدهند و وزرای مسئول هم بیابند و توضیحات لازم را باطلاع ساحت مقدس مجلس شورای ملی برسانند تا راه قضاوت برای ملت ایران باز باشد و

و بدانند اقلیت چه میگوید و اکثریت چه میگوید و دولت چه میکند شاهد ماملت ایران است (صحیح است) قاضی اعمال ما شاهنشاه بزرگ، طراح برنامه های انقلابی مملکت میباشد البته لازم است در مورد کلیات مطالبی گفته بشود ولی فکر میکنم همه اش کلیات خیلی درست نیست باید مسائل را از نظر دیدهای علمی بخش های مختلفی که در بودجه وجود دارد مطرح بکنیم راجع بنف صحبت شد ولی لازم بود نماینده محترم اقلیت این قسمت را مطالعه میکردید روزی که آقای هویدا مأمور تشکیل کابینه شدند فقط ۵۵٪ از درآمد نفت صرف کارهای عمرانی می شد در حالیکه در این بودجه ۸۰٪ از درآمد نفت صرف کارهای عمرانی میشود در این کار باید مطالعه کنیم که آیا امکان این هست که تمام آن یعنی صد درصد بودجه درآمد نفت صرف کارهای عمرانی بشود از چه ارقامی باید از هزینه های جاری مملکت کم و بکارهای عمرانی اختصاص داد این نکته بی است که میشود آمد نسبت بآن بررسی کرد اقلام را کمسیون بودجه مطالعه کرد. من از جناب آقای دکتر دادفر متشکرم شبها و روزها نشستم و راجع بجزئی ترین اقلام بودجه بررسی کردنداگر اقلیت می آمدند می گفتند از چه رقمی کم کنند و بچه اقلامی اضافه کنید که تا درآمد عمرانی مملکت اضافه شود این نکته است که ما و شما احتیاج به همکاری صمیمانه و مطالعه و بررسی بیشتر داریم من فکر کردم این گاو صندوقی که مورد اشاره قرار گرفت دم دستتان است برای اینکه همین امروز آقای نخست وزیر گفتند ما میخواهیم ۵۰٪ که باز کنیم برای اینکه قیمت ها را کنترل کنیم از کجا میدانستید همین امروز رفتید طرح آنرا از گاو صندوق بیرون آوردید که اینکار را نکنید این مطلب درست نیست بهر حال برای توسعه برنامه اقتصادی مملکت برای بخش های مختلف کشاورزی و صنعت باید دید چه برنامه هائی وجود دارد و این را مطالعه بفرمائید و بیاید بگوئید سرمایه گذاری در این بخش کمتر و در آن بخش زیادتر شود نکته ای که واقعاً خیال میکنم هیچکس در این مملکت با آن موافق نیست همین مسأله ای است که ما در جاهای نفت را به بندیم و برویم روی منابع طبیعی کار کنیم آقای زنتاب فرد هم چنین عقیده ای را

ندارند يك روز در این مملکت يك عده آمدند و گفتند تاز (اقتصاد بدون نفت) یعنی مادر جاهای نفت را به بندیم و این درآمد دو میلیارد دلالری که امروز عایدی کشور ما میباشد به جیب سایر تولید کنندگان نفت برود و در بانکهای خارجی بلو که بشود در صورتی که الا آن این درآمد صرف کارهای عمرانی و ذوب آهن و لوله کشی سراسری گاز و سایر رشته ها میشود تا با سرمایه گذاری در امر صنایع جدید که ناچار نباشیم از سیستم استعمار نو که مورد اشاره جناب آقای هویدا قرار گرفت تبعیت کنیم ما چرا محصول پنبه یا چغندر را بقیمت ارزان بفروشیم بکشورهای صنعتی و پارچه و شکر را چند برابر قیمت بخریم این یعنی استثمار صنعتی که خوشبختانه به همت شاهنشاه ما باین امر در مملکت ما برای همیشه پایان داده شد (آفرین) جناب آقای رامبد نکته ای را اشاره فرمودند که شما را از پشت تریبون پائین آوردند هیچکس چنین کاری را نکرد جناب عالی مورد احترام همه ما هستید نه هیچکس چنین کاری کرده و مطمئن باشید نسبت بهیچ نماینده ای نخواهند کرد همیشه آماده هستیم از بیانات شیرین شما استفاده کنیم جناب عالی هم آنقدر به کلام خود مسلط هستید که میدانید چه بگوئید هیچوقت چنین اشکالاتی پیش نیامده و نخواهد آمد ولی انتظار داریم شما هم باین امر توجه داشته باشید، صحیح است که جناب عالی و بنده رئیس فراکسیون هستیم ولی هر دو مان در عرض همه نمایندگان مجلس میباشیم بنده میتوانم دوستانه از همکاران پارلمانی خود خواهش کنم صحبت کمتری یادتر بکنند ولی حق ندارم دستور بدهم به نماینده مجلس که از پشت تریبون پائین بیاید آقای رامبد این مطلبی است که بنظر من درست عمل نمی کنید حریم نماینده مجلس شورای ملی در هر فراکسیون و در هر جبهه ای هست بر اساس قانئون اساسی بساید حفظ بشود شما که ناراحت میشوید بعد از فاصله ای نطق همکار عزیز ما آقای زنتاب فرد آقای وزیر دارائی صحبت کردند آنقدر متأثر شدید که آئین نامه و نظامنامه داخلی مجلس شورای ملی بقول شما رعایت نشده نباید خودتان شخصاً آئین نامه و نظامنامه مجلس را نقض بفرمائید در بحث بودجه حق بود خیلی از مسائل دیگر در اینجا مطرح میشد سطح مذاکرات دقیقتر و بررسیها عمیقتر میشد که بیایم این

افلام را بپلوی هم بگذاریم. شما وقتی بودجه را مطالعه می کنید دورقم را بگریید پیش هم بگذارید. حال من اشاره می کنم این همان مملکتی است که در سال ۱۳۳۵ در آمد این مملکت ۱۴ میلیارد ریال بوده این همان مملکت است که برای سال ۵۱ بودجه ۵۴۸ میلیاردی تقدیم میکند آن ۱۴ میلیاردی در آمد مملکت در مقابلش ۱۹ میلیارد هزینه بوده یعنی ۵ میلیارد کم داشته است در حالی که بودجه ۵۴۸ میلیارد ریالی دیناری کم ندارد و در آمد مملکت چهل برابر شده و دیناری هم کم نیست (احسن) اینجاست که میشود تابلوی درخشانی از پیشرفت های مملکت را مشخص کرد یعنی ۱۴ میلیارد به ۵۴۸ میلیارد در آمد نفت ۲ هزار میلیون دلار رشد اقتصادی امروز به ۲۰٪ رسیده است در آمد سرانه ۲۰۰ دلار بوده چهارصد دلار شده است ارقامش وجود دارد که خیلی خوب پیشرفت های درخشان مملکت را مثل يك تابلو زنده نشان میدهد بدولت انقلاب و بدولت خدمتگزار هویدا که در اجرای نیات مقدس شاهنشاه توانسته است چنین ارقام درخشانی تقدیم ملت ایران بکند تبریک می گویم.

دکتر رهنوردی - راجع به کمک به کشورهای خارجی هم که در بودجه گذاشته اند بفرمائید.

دکتر المونی - فرمایش جناب آقای دکتر رهنوردی کاملاً صحیح است بله در این مملکت ماروزی احتیاج به کمک های خارجی داشتیم و بما کمک میکردند امروزه تنها بروی پای خودمان هستیم بلکه میتوانیم برنامه های عمرانی ۸۱۰ میلیارد ریالی پیاده کنیم بآن درجه از قدرت مالی رسیده ایم که به کشورهایی که لازم است بآنها کمک شود کمک مالی میکنیم این برای مملکت ما افتخار آمیز است نکته ای که جناب آقای هویدا اینجایباید عرض کنم و خودتان اشاره فرمودید راجع به برنامه عمرانی پنجم است که لایحه آن در دست تنظیم میباشد قبلاً باید اجرای برنامه ۸۱۰ میلیارد ریالی چهارم را که صدگصدترین موفقیت بوده تبریک بگویم نه تنها برنامه ای که تنظیم شده بود اجرا گردید حتی در اثر اقدامات دولت خدمتگزار شما وضع مالی مملکت بصورتی در آمده است که بیش از این مقدار در طی این مدت سرمایه گزاری شده است تأمین ۲۸۰ هزار شغل در امسال برای مردم

ایران آن رقم درخشانی است که تلاش دولت را در جهات مختلف نشان میدهد باید در این مملکت برای همه افراد کاری مناسب با وضعیتشان پیدا کرد اقتصاد زنده و متحرک يك مملکت ایجاب میکند که هر فردی که در این مملکت بسن قانونی میرسد و احتیاج بکار دارد چه در صنعت چه در کشاورزی و چه در خدمات باید برایش کار مناسب باشد این آن مسئله است که اگر موفق بجل آن بشویم قدم مؤثری برداشته شده خوشبختانه در برنامه چهارم برقم ۱/۵ میلیون کار رسیدیم يك نکته ای که بنده باید در اینجا بآن اشاره کنم توضیحی است که آقای آموزگار دادند بنده دیدم از يك طرف جنبه عالی و دوستان اقلیت میفرمایند باید از مالیاتهای غیر مستقیم کم بشود درست است منطق عملی هم دارد باید مالیات غیر مستقیم که تحمیلی بطبقات کم در آمد است کم بشود در لایحه بودجه هم کم شده و از طرفی معتقدید که در آمد نفت کلاً بکار عمرانی اختصاص داده شود پس چی میماند مالیات مستقیم آنرا هم که وزیر دارائی کوشش میکند زیاد شود بقول شما میروید درخت های مملکت را میشمارد که از ش مالیات بگیرد و آن را هم که با ایشان ایراد میگیرند بسیار خوب پس از آن گاو صندوق یکی از راه حلها را پیدا کنید و يك نسخه اش را بدهید بخوانیم اطلاعاتمان زیاد بشود ، در آمدهای مملکت مشخص است نفت است ، مالیات مستقیم و غیر مستقیم است و يك مقدار اوراق قرضه داخلی و خارجی که ارقامش هم توی بودجه هست بنابراین حالا فرض کنیم بنا به تر شما همین امسال صد در صد در آمد نفت را بدهیم برای کارهای عمرانی مالیات غیر مستقیم را حذف کنیم مالیات مستقیم را هم به آقای وزیر دارائی فشار بیاوریم نگیرد آنوقت می شود بودجه ۵۴۸ میلیاردی تقدیم کرد؟ درست اینجاست که من فکر می کنم منطق ایجاب می کند که برضابطه عدد قضاوت کنیم با توجه باقلام بگوئیم این رقم غلط است باید حذف بشود و این رقم درست است و باید اضافه شود يك نکته که من با شما اختلاف دارم این است که شما در نطقهای دیگران اشاره فرمودید بکارمندان کمک شود تعجب کردم که امروز چرا عنوان فرمودید که حقوق کارمندان اضافه نشود در میان کارمندان قاضی هست

فرهنگی هست همه هستند بنده فکر میکنم دولت خدمتگزار آن دولتی است که بفکر رفاه مردم و بفکر کارمنداناش باشد.

رامبد - تحریف نفرمائید عرض کردم علاج کار نیست .

دکتر المونی - بله فرمودید که علاج نیست ولی من معتقدم که بهر صورت در يك اقتصاد متحرک و جامعه پیشرو بهرحال در آن يك مقدار هزینه ها بالا میرود و ما ناچار هستیم باین طبقه کارمند این قاضی شریف و طبقه ارزنده معلم کمک کنیم و حتی من تبریک می گویم به آقای هویدا که بفکر کارمندان باز نشسته مملکت هم هستند و تا حدودی بآنها کمک کرده اند تا بایستی از این خدمتگزاران مملکت تشویق و حمایت بکنیم و در حد امکانات مالی مملکت سطح حقوق آنها را بطور منطقی بالا ببریم که گرفتار افزایش قیمت نشوند ولی این بهر صورت یکی از عوامل است و عوامل متعدد است که باید دولت روی همه آنها مطالعه کند ، بنده راجع به برنامه پنجم صحبت میکردم خواهش من از آقای نخست وزیر این است و این خواهش همه نمایندگان مجلس است و لااقل می توانم بگویم از طرف هم مسلکان خودم اعضای پارلمانی حزب ایران نوین عرض می کنم ، جناب آقای نخست وزیر شما در این هشت سال توفیق پیدا کردید برنامه های عظیمی مثل ذوب آهن و شاه لوله گاز و پتروشیمی را پیاده کنید و در این کارها سرمایه گزرها های سنگینی شده است که خوشبختانه امروز بر مرحله ای از توسعه رسیده است که خود سرمایه ای برای مملکت است خودتان هم اشاره کردید و ما خواستار آن هستیم شما نخست وزیر انقلاب بامر روستاها و عمران و آبادی روستاها که امروز ۱۶ میلیون زارع ایرانی که نجات یافته دوران انقلاب هستید سهم بیشتری بدهید همه ما در حوزه های انتخابیه که میرویم با مردم بسیار روشنی سروکار داریم زارعین امروز زارعین قبل از انقلاب نیستند من وقتی که بازاری از حوزه انتخابیه ام صحبت می کنم می بینم راجع به قانون اصلاحات ارضی مثلاً اشاره بماده ۲۸ و ۲۹ می کند که من حضور ذهن ندارم این زارع روشنفکر ایرانی که در اثر عنایت شاهنشاه ما آزاد شده احتیاج به زندگی بهتری دارد و ما منتظریم و امیدوار هستیم که به آنها کمک بیشتری بشود و شما کمک کردید اولین بار

در برنامه عمرانی مملکت ۹۰۰ میلیون تومان اختصاص دادید خواهش ما این است که در برنامه پنجم اوامری صادر بفرمائید که با هر حوزه های انتخابیه نمایندگان و خواستهای کشاورزان و عمران روستاها توجه بیشتری بشود و فکر می کنم این خواستهای نمایندگان با امکانات مملکت تطبیق می کند (صحیح است) و این خواسته همه نمایندگان مجلس است (صحیح است).

جناب آقای هویدا عرایض را خاسته میدهم و به شما تبریک می گویم شما بعات خدمات شایسته ای که انجام دادید در این مدت هفت سال نخست وزیری مورد عنایت شاهنشاه بزرگ و رهبرانقلاب ما هستید (صحیح است) از پشتیبانی يك اکثریت قاطع اکثریت ۲۲۸ نفری در مجلس برخوردارید و ما صمیمانه از شما و برنامه های شما حمایت می کنیم و انشاء الله باین طرز کاری که ما داریم ملت ایران بازم بیشتر بحزب ما رأی خواهد داد. به عکس بعضی از تصورات که بعضی از دوستان اشاره کردند نخست وزیر دمکرات و آزادمنش و علاقمند و پایبند اصول دمکراسی و پارلمانی هستید و کرا را که با هم صحبت کرده ایم گفته اید که من دلم میخواهد سطح اطلاعات و سطح بحث در مجلس بالا برود و جنبه های علمی و تخصصی پیدا کند تا ملت ایران بداند نمایندگان شایسته ای در خانه ملت هستند این روح آزاد منشی شما برای ما و همه ملت ایران ارزنده است . برای این دولت خدمتگزار آرزوی موفقیت داریم و امیدواریم هر سال کارنامه دولت شما از سال پیش درخشانتر باشد ما همیشه از این روشی که شما در کار مملکت پیش گرفته اید و وظیفه خودتان را در خدمتگزاری صادقانه به شاهنشاه و ملت ایران انجام می دهید صمیمانه سپاسگزاری و حمایت می کنیم (احسن)

رئیس - آقای دکتر موسوی امین بفرمائید.

دکتر موسوی امین - اصولاً طرز فکر ما غلط است (احسن) بله ، تکرار میکنم: اصولاً طرز فکر ما غلط است و این گفته را میبوسم و بردیده میگذارم، داشتن نفت نعمتی است که از آن استفاده می کنیم ولی این امر باعث شده که احتیاجات وارداتی خودمان را باین وسیله مرتفع سازیم و توجهی بصادرات نداشته باشیم ، در نتیجه قیمت های داخلی را بالا میبرند و این از لحاظ اقتصادی و از لحاظ مصالح کشور ما مقرون بمصلحت و قابل قبول نیست ، يك روزی ذخایر نفت مملکت تمام میشود آنوقت چه میکنید

ممکن است بگوئید معادن غنی مس داریم و با استخراج مس می پردازیم البته این کار را خواهیم کرد ولی مس هم تمام شدنی است ما باید دست بکاری بزنیم که هرسال بشود تجدیدنمود و آن توسعه کشاورزی و تبدیل مواد اولیه و اجناس صنعتی است این سخن بالین همه صلابت و استحکام از آن کیست و معنی این سخن در ربار چیست؟ این سخن شاهوار سخن شاه است آری این سخن شاه است و شاه سخنان است، جناب آقای رئیس جناب آقای نخست وزیر نمایندگان محترم اگر در مقدمه بیاناتم کسب اجازه ای نکردم برای سخن گفتن برای این بود که سخن را با سخن شاهنشاه شروع می کردم مناسب ندیدم که قبل از سخن شاهنشاه مطلبی را عنوان کرده باشم از آنرو اعتذار می طلبم و عرایض را شروع می کنم مقدماً باید عرض کنم تردیدی در این نیست که همه ما و شما نه همه ما و شما بلکه همه ۳۰ میلیون افراد ملت ایران از آن زارعی که صبح سراز بآلین بر میدارد و راه صحرا میگیرد تا بذری بیفشاند و آن کاری که در کارخانه با صدای ماشین اعصاب خود را خرد می کند من و شما و اعضای دولت در هر مقامی که هستیم مسلماً همه و همه قصد خدمتگزاری داریم در میان ۳۰ میلیون نفر مردم این مملکت کمتر کسی پیدا می شود مانند آن کسانی که در پشت این تریبون اشاره شد و اغفال شده هستند، ما همه در راه خدمت هستیم و هر چه می گوئیم بقصد خدمتگزاری است. اگر چنانچه تذکراتی میدهم همه و همه بقصد خدمت است. و نیز هم شما و هم ما الهام بخش هستیم از ناحیه شخصیت بزرگی که الهام بخش انقلاب و همه ابتکارات مملکت هستند، زهتاب فرد اگر مطلبی را عنوان کرد راجع به نفت مانند دیگران از همین بیان الهام گرفته بود او چه می گفت او مگر می گفت انرژی نفتی خودمان را در زیر زمین مخفی کنیم؟ خیر چنین مطلبی نبود نه ایشان و نه ما چنین نمی گوئیم صحبت ما این است که ما باید همچنانکه شاهنشاه ما الهام بخش بوده اند ترتیبی بدهیم که صادرات ما و وارداتمان از طریق نفتی تعادل پیدا کنند بلکه در اثر تولید کشاورزی و همچنین تبدیل مواد اولیه به مواد صنعتی این تعادل ایجاد شود در بودجه ای که بمجلس تقدیم شده است از این جهت چه می بینیم؟ آیا این تعادل رعایت شده است؟ ارقام بودجه از این جهت چنین نشان میدهد که در آمد و ارزش صادرات

آن کشاورز هستند وضع کشاورزی ما در این مملکت در موقعی که حزب ایران نوین سر کار آمد چه بود با اینکه چند سال بعدش اثرات انقلاب شروع شد و در حدود سال ۴۵ و ۴۶ ثمراتش را گرفتیم امروز چه شد؟ در سال ۴۵ و ۴۶ و ۴۷ ما صادرات گندم داشتیم صادرات محصولات کشاورزی داشتیم این يك واقعیت غیر قابل انکار است بطوریکه در صورت جلسه های شورای عالی اقتصاد که شهردار فعلی تهران و وزیر سابق آتر منتشر کرده است به پیشگاه همایونی عرض میشود که در حدود ۲۳۰ هزار تن گندم محصول مملکت مانده است و بازار فروش نداریم. در سال ۱۳۴۷ شاهنشاه راهنمایی میفرمایند که فلان کشور و فلان کشور آمادگی خرید دارند مذاکره کنید شاید بتوانید بفروشید. ولی امروز وضع ما چیست ملاحظه میفرمائید گندم وارد کردیم کره وارد می کنیم گوشت وارد می کنیم (پور بابائی - برای اینکه خشکسالی بود) همان رهبر و فرمانده بزرگ ما میفرمایند دیگر این زمان آن زمانی نیست که چشم ما با آسمان باشد که ببینیم کی باران می آید و بگوئیم خشکسالی است و محصول نداریم. در کشوری که امروز هشت سال از انقلاب گذشته و بزرگترین شاه بیت آن انقلاب عبارت بوده است از انقلاب در کشاورزی در چنین کشوری مطلب خشکسالی نمی تواند صادق باشد در کشوری منابعی دارد مانند هشت رود که احتیاج حتی بچاه آب ندارد وقتی جوی می کنند و در ترقب میزند آب می آید بیرون در کشوری با این خصوصیات این بهانه بعد از هشت سال قابل قبول نیست از خود شما هم قبول نمی کنند برای اینکه در گزارش هائی که همین دولت به اکافه می دهد میگوید در امر کشاورزی در ۱۳۴۷ مارشند داریم در همین لایحه بودجه هم رشد کشاورزی ما و محصولاتمان کم بوده و رشد کشاورزی را خودتان ۰/۱ نوشته اید اگر مقایسه کنید این رشد کشاورزی را با رشد تریبون که در حدود بالاتر از ۲/۵ و نزدیک سه درصد است تصاعدش را هم در نظر بگیرید ملاحظه خواهید فرمود که نه تنها رشد کشاورزی نداشتیم بلکه دوونیم درصد منهای صفر بوده است این آمار هست که خودتان داده اید و در خود بودجه ای که ارائه شده این واقعیتها نشان داده شده است اگر ما بیائیم پشت تریبون و این واقعیت را تا جلودی بخواهیم نشان بدهیم آن وقت است که گفته میشود

که شما حقان را نادیده می گیرید و تمام ترقیاتی را که در مملکت بعد از انقلاب شده است نمی بینید ما همه اش را قبول داریم تمام فعالیت های اساسی که شده است از قبیل تأمین منافع این مملکت از شرکتهای خارجی در مورد نفت را قبول داریم از لحاظ ثبات قبول داریم و تحولاتی که در امر اصلاحات ارضی و سایر اصول انقلاب شده است قبول داریم آنچه مسلم است اینها همه اش در اثر يك فرمانی بوده که در این کشور ما دگرگونی ایجاد کرده است اما نحوه اجرای آن همین است که می بینیم. بودجه ای که بعد از یکسال زحمت امروز آمده به مجلس و با این همه ادعا که دارید تعادل ارزی آن نیست که با وجود نفت ۲۷۹ میلیون دلار کسری داریم. و این نحوه فعالیت کشاورزی است که با مقایسه با رشد جمعیت می بینیم ۲/۵ درصد هم عقب رفته ایم من می خواهم منصفانه از خود نمایندگان محترم و از خود هیأت دولت این سئوال را پیش بیاورم معنی این که گفته میشود ما بهتر درک می کنیم منویات شاهنشاه را آیا همین است اینکه گفته میشود ما پاسدار انقلاب هستیم و ما هم می گوئیم پاسدار هستیم انصاف بدهید شرط پاسداری این است که آن کسی که نگهبان او هستید یعنی طبقه کشاورز از دست برود این معنی پاسداری انقلاب است گزارش بودجه شما نشان میدهد که در این امر مواجه با شکست بوده اید. (عباس میرزائی - البته به خیال شما) بخیال ما نیست این چیزی است که بودجه شما نشان میدهد درجه امر شکست خورده اید در امریکه بارها فرموده اند علت وجودی شما خدمت به طبقه کشاورز است که اکثریت ملت ایران میباشد آیا قابل تأمل نیست مفهوم این بیان که وقتی می بینید در این علت وجودی مواجه با شکست شده اید؟ این شکست در کدام کشور پیش آمده است این شکست از لحاظ کشاورزی در کدام مملکت است در مملکتی است که در هیچ يك از نقاط دنیا نمی بینید جائی را که مثلاً بونجه را در عرض یکسال سیزده بار به چینه در خوزستان ما امروزین بازده تا سیزده بار بونجه می چینند و درومی کنند (کریم بخش سعیدی - در ایرانشهر بیست بار می چینند) دیگر بهتر با این آب و خاک و استعداد است که مملکت ما را گفته اند مملکت گل است واقعیتی است که تاریخ گذشته مملکت ما گواهی میدهد. اگر چنانچه

بکار گل در امر کشاورزی پردازید خواهی توانست با بهترین کشورهای پرورش دهنده گل رقابت کنید (پوربابائی - آقای دکتر موسوی آبخش نیست باید آب باشد) ولی در چنین کشوری مواجه با شکست از لحاظ کشاورزی شدیم در یک کشوری که محصول و خاکش اینهمه استعداد دارد شما ملاحظه فرمائید که مادر آمدمان از نظر گندم که ضروری ترین قسمت تغذیه کشور ماست چقدر است؟ و آقای نخست وزیر فرمودند که مقادیر زیادی وارد کرده اند که آذوقه مردم در مضیقه نباشد محصول چقدر بوده که احتیاج بورود گندم پیدا شده است؟ (پوربابائی - خشکسالی است) خشکسالی یا غیر خشکسالی با تکنولوژی امروز دیگر مطرح نیست. در اینجا با تعصب نمی خواهم صحبت کنم گفتیم که کشور ما وضعیت طوری هست که یونجه را ۱۳ بار درومی کنند یازده بار را جناب نخست وزیر تصدیق فرمودند باز رفیق عزیزمان خیلی خوب گفتند که آقای نخست وزیر موقعی که تشریف می آورند احساسات دوستان تحریک میشود (اسلامی نیا - بیست بار آب می خواهد آب خوردن در بعضی جاها پیدا نمی شود) در آن قسمتهایی که آب خوردن هست در نظر بگیرد زیرسد دز خوزستان را در نظر بگیرید همانجا که عرض کردم در هشت رود که آب فراوان هست در نظر بگیرید و در سایر قسمتهایی که آب هست عرض می کنم در دنیای امروز کشورهای است که از هر هکتار شش تن گندم میگیرند در کشور ما میدانید چقدر است آقای وزیر کشاورزی که تشریف بردند نخواستند این حرفها را بشنوند اینها شرم آور است اینجا فقط ۸۰۰ کیلو بر میداریم در جایی که زمین داریم آب هم داریم اینها به حکایت آماری است که در همین بودجه است و انتشارات کشاورزی است آقای نایب اقتصادی جناب آقای نخست وزیر (اشاره به آقای مهندس اصفیاء) این مسائل را تصدیق خواهند فرمود (پوربابائی - ما ۵/۵ تن را هم برداشت کرده ایم) در دنیایی که مردم از هر هکتار زمین ۶ تن گندم در می آورند ما ۸۰۰ کیلو بر میداریم در دنیایی که از یک هکتار ۱۱ تن برنج بر میدارند ما فقط ۳ تن در می آوریم (اسلامی نیا - قبل از انقلاب چند تن بود؟) صفر بر منکر انقلاب لعنت قبل از انقلاب فرض کنید صفر بود منکر

انقلاب باید تعقیب شود باید مجازات شود ولی من الآن که ۸ سال از انقلاب میگذرد سخن میگویم با وجود اینکه زمین داریم استعداد داریم در کشور مافقط می توانیم از برنج با همه زمین و استعدادی که هست سه تن از هر هکتار برداشت کنیم در صورتیکه در دنیایی هستیم که در جای دیگر بازده تن برداشت می کنند بیائید منصفانه قضاوت کنید اگر روزی کارها بر اثر فعالیتها مجاهدتهای پاسدار انقلاب بجائی برسد که بتوانیم ۱۱ تن در هکتار برنج در بیاوریم آیاما در آن روز احتیاج به ورود مواد خوراکی و احتیاجات اولیه از خارج خواهیم داشت مسلماً نخواهیم داشت آیا در این مدت ۸ سال قدم مثبتی برداشته شده آمار نشان میدهد که نه (یکنفر از نمایندگان - آمار برنج را بگوئید چقدر اضافه شده) (یکنفر از نمایندگان - نشکر را هم بفرمائید) - بله اجازه فرمائید کار بجائی میرسد که حوصله همان رهبر بزرگ تنگ میشود و میفرمایند من دیگر نمیتوانم صبر کنم که سدی مانند سد دز بسازیم و بیست سال صبر کنیم با ۵۰ هزار هکتار زمین رازیر کشت ببریم، ۰/۶۲ مردم این مملکت که کشاورزان و زارعین هستند شاماموریت خدمتگزاری آنها را دارید و علت وجودی شما این است که به این طبقه خدمت کنید ما هم فریاد می کنیم در پیشبرد این فرمایشات ملوکانه من از هشرده میگویم تا جناب نخست وزیر نفرمایند آنها که از دهات آمده اند شهر نشین و فرش نشین شده اند (نخست وزیر - خوش نشین شده اند) ما از روزیکه آمدیم یک مدرسه کشاورزی در این منطقه ای که بنام انبار غله آذربایجان است و تمام نمایندگان آذربایجان این نکته را تصدیق می کنند درخواست کردیم خبری نیست از دانشسرای کشاورزی خبری نیست میگویند اصلاح بذر می کنیم مرتباً هر سال در این منطقه بذر در موقع خودش کاشته میشود ولی وضع طوری است وقتی که گندم تولید میشود می پوسد و از بین می رود یک کارگاه یا سازمانی که در آن منطقه بتواند اینها را بررسی بکند نیست و کارشناس نیست نمیدانم وزیر کشاورزی مادر این مدت راجع به اصلاح بذر چه اقدامی کرده است در همان کتابی که عرض کردم مجموعه صورت جلسات شورای اقتصاد است شاهنشاه میفرمایند که از یکی از کشورهای آسیای

نمیدانم مالزی یا کجاست یک تلفنی میفرمایند که بگوئید چند نفر کارشناس در کارگاههای ما برای اصلاح بذر و بررسی این موضوع هست جایی بوده که صد نفر کارشناس مشغول کار بوده اند پاسخ داده می شود که دو نفر؟ نتیجه اش جناب آقای نخست وزیر همین می شود که امروز از لحاظ کشاورزی باین وضع میافتیم و ناگزیر می شویم برای اینکه مردم در گرسنگی نمانند برایشان آذوقه از خارج وارد کنیم. تنها موضوع بذرنیست موضوع بیماری دامها و پیش گیری از بیماریشان هم هست من شاید در زندگی هرگز آنچنان متأثر نبوده ام که وقتی دردهات هشرود می رفتیم و می دیدم که گوسفندها همین طور قطار افتاده اند و قدرت حرکت ندارند می گفتم چیست می گفتند بیماری خاصی است که تمام گوسفندها را از بین می برد. در این مجلس با این عظمت من در حضور آقای نخست وزیر و هیأت دولت تمهید میکنم وضع دامداری این منطقه طوری است که اگر چنانچه یک سردخانه گوشت ایجاد شود قسمت اعظم گوشت این مملکت را سال آینده تأمین میکند. تمام گوسفندان در اثر ابتلا به این مرض همین طوری میافتند و از بین می روند هزاران دام سالیانه از بین میروند و پای یک دام پزشکی شهاب آنجانی رسد (نخست وزیر - کجا، هشرود؟) بلی هشرود آنجایی که وعده فرمودید تشریف بیاورید متأسفانه صادرات ما آن آقدر کم است محصولات کشاورزی برای خودمان کافی نیست ولی در مواردی هم که اتفاق می افتد که زیادی داریم متأسفانه وضع دستگاههای صادراتی طوری است که این محصولات در انبارها میمانند و می پوسد و از بین میرود در همین منطقه آقای مرندی که موند باشد بر گه های همین منطقه آقای مرندی توی صندوقها مانده و بمناسبت نبودن بازار و بمناسبت اینکه شاید نتوانسته اند کسانی که باید مرتب بسته بندی بکنند که در خور بازارهای دنیا باشد وسیله نداشته اند همین طور مانده و پوسیده است و از بین رفته آیا دولت حزبی و سازمانی که مأموریت ارشادی دارد در این کار این مردم را نباید ارشاد بکند؟ متأسفانه همان طور که عرض کردم نه از لحاظ کشاورزی نه از لحاظ اصلاح بذر و نه از لحاظ معالجه بیماریها و نه از جهت کمک بصادرات هیچگونه عملی که بتواند مشکلات ما را بر طرف کند نشده است. از جهت صادراتی

بنده ده سال پیش در پشت این تریبون عرض کردم (یکنفر از نمایندگان - چند سال پیش) ده سال پیش قبل از انقلاب در پشت این تریبون فریاد کشیدم گفتیم آقایان ترکهای همسایه ما دارند بازارهای کشاورزی ما را در دنیا بدست میگیرند اقدامی بکنید جلوی کار را بگیرید تا امروز کوچکترین اقدامی نشد نتیجه اش هم این شد که در همان مرز ترکیه در مرند، در مراغه آقای دکتر دادفر، در خود شهر تبریز خشکیار در انبار مانده است نه بازاری برای فروش داریم نه وسیله ای برای صادرات داریم نه خود محصول طوری است که قابل صدور باشد. متأسفانه بلیشوی کار سیاست کشاورزی این مملکت باینجا خاتمه پیدا نمیکند و کار بجائی میرسد که اگر روزی در داخل مملکت ما محصولی اضافی در قسمتی داشته باشیم همانجا می پوسد. خود شما بهترین شاهد این معنی هستید در مناطقتان اتفاق افتاده است که مثلاً سالی پیاز فراوان بوده رانه داشتند وسیله نداشتند همانجا مانده و پوسیده. کنار دریاچه رضایه دو سال پیش وضعی داشت که هر کس از آنجا میگذشت بوی پیاز گندیده بطوری او را مشتم میکرد که نمیتوانست از آنجا عبور کند. زارع بر اثر اینکه میشنید که وقتی محصول زیاد شد قیمت می آید پائین و کسی نمیرسد سال بعد پیاز نمیکارند و میشود کیلونی ۵-۴ تومان عیباً وضع همین طور است راجع به سیب زمینی و سایر محصولات کشاورزی وزارت کشاورزی علی التحقیق نمیداند محصول مواد مختلف کشاورزی در مملکت چقدر باید باشد تا برای آن ملاکی درست داشته باشد تا کنترل بکند. در صورتیکه دنیای امروز دنیایی است که باید وزارت کشاورزی کنترل کند که فلان منطقه باید چه میزان محصول سیب زمینی یا فلان مقدار محصول کشاورزی تولید کند. میگوئید آب نداریم عرض کردم این آب نداشتن در همه جا صادق نیست. اگر در منطقه ای ممکن است آب نباشد در مناطق دیگر آب هرز میرود ولی متأسفانه سیاست دولت در این امر چنان است که آنجائی هم که آب هست زارع نمیتواند استفاده کند امروز مردم علاقه دارند (چند نفر از نمایندگان - اینطور نیست) (مهندس صائی - نمونه اش را بفرمائید تمام زارعین زیرسد برنامه دارند و صحیح عمل میکنند اینطور نیست) امروز وضع طوری است که متأسفانه مانند همان

موقعیکه ممیزین مالیاتی میآمدند علی الراس تشخیص میدادند و بعد میرفتند چانه میزدند پائین میآوردند امروز مسئله حقایق به این صورت درآمده جناب آقای دکتر ولیان جنابعالی که مأموریت دارید بامرورساتها رسیدگی کنید این مطلبی که میگوئیم از دل همه کشاورزان این مملکت برمیآید و آن موضوع حقایق و طرز وصول آن است ما میدانیم در این مملکت قانونی است برای حقایق اما این قانون را نباید طوری اجرا کرد که اینهم نارضائی بار آورد وقتی در این مملکت انقلاب نشده بودجانی ترین مالکان از اینکه کشاورزان آب رودخانه استفاده میکرد پول نمیگرفت امروز با فشار و جر پول میگیرند من در اینجا سندی نشان میدهم که ملاحظه خواهید فرمود سندی است که در چهره انقلاب ما تیرگی ایجاد می کند این سند عبارت از یک نوشته است که یکی از مأمورین سازمان های آب مملکت به یک دستگاه دیگری نویسد. میگوید چون شما آمدید و ما کمک کردید که در میان کشاورزان، کشاورزی که برای کار آنها انقلاب کرده اید محیط امن ایجاد شود، من محرمانه بشما این مبلغ را پاداش میدهم. این برای انقلاب ما شایسته است که بگویند که شما در محیط کشاورزی آنها تیرگی که شاه بیت انقلاب ما هستند آنها تیرگی که خودشان در صف مقدم انقلاب ما هستند محیط نامنی داشته اید؟ در این نامه محرمانه نوشته شده ضمن سپاس از همکاریهای بی شائبه آن مؤسسه، چون بنده هیچ قصد ندارم در پشت این تریبون از یک شخص یا مؤسسه ای اسم نمی برم و ضمن سپاس از همکاریهای مأمورین آن مؤسسه که تحت ریاست آن جناب همواره کوشش فراوان در رفع مشکلات در وصول حقایق ما و ایجاد محیط امن جهت انجام برنامه های این سازمان معمول داشته اند بمنظور قدردانی از افراد مزبور به بیوست یک طغری چک به شماره فلان و مبلغ فلان از شعبه فلان بانک دستور فرمائید مبلغ یاد شده را بر اساس نظر شخصی خودتان بین مأمورین مزبور قسمت کنند (اسعد رزم آراء - مبلغش چقدر است فرمائید) یکصد هزار ریال، اگر پاداش است چرا محرمانه است (اسلامی نیا - محرمانه نیست) هست و من آن را بشما میدهم ملاحظه فرمائید اگر در دستگاه خودتان چنین امری هست و صحیح بوده بگوئید درست بود و اگر امری بود خلاف روح انقلاب آن وقت دستور بدهید اقلاً پاداشها بصورت محرمانه و باین ترتیب تقسیم نشود ...

دکتر هرنوردی - این را یا نباید خصوصی حل میکردید یا اگر در مجلس مطرح میکنید تمام جریان را روشن فرمائید چه بوده و کجا بوده؟

دکتر موسوی - در محیطی و در شرایطی که انقلاب کرده ایم و اصل اول آن هم عبارت از آزادی کشاورزان است برای اینکه کشاورزان آبی که میلیون هاسال از آن استفاده کرده امروز میخواهد استفاده کند به او میگویند تویک محیط ناامنی ایجاد کرده ای و بعد میگویند بیاید این محیط ناامن را که خود کشاورز برای استفاده آبی که میخواهد زراعت کند ایجاد کرده امن کنید و ما در مقابل بعنوان پاداش مبلغی را می دهیم بشما که محرمانه و بشخص خودتان بهر کس میخواهید بدهید (دکتر حبیب اللهی - اینطور نیست) این اگر با اصول انقلاب افتخار آمیز است شما همه تان خوشبخت باشید که در این افتخار شریک هستید اگر افتخار آمیز نیست بعد از این از این حقایقها برتری استفاده بکنید تا اقدامات دولت آب کشاورزان را تأمین نکرده بتوانند از آب مورد لزوم استفاده کنند.

محمودولی قراچورلو - آقای دکتر موسوی در گذشته همان طور که در روزنامه ها میخواندید هر سال بر سر آب عده زیادی کشته میشدند حالا اگر مأموری رفته و امنیت ایجاد کرده است تا کسی کشته نشود و برای اینکار پاداشی هم باو داده اند این را خلاف میدانید؟

دکتر موسوی - پاداش هم بصورت محرمانه است این واقعاً برای آقایان افتخار آمیز است؟
قراچورلو - اگر بصورت چک و از بانک وصول شود که محرمانه نیست.

دکتر موسوی - اینها دیگر بمن مربوط نیست نتیجه این است که متأسفانه عدم وجود برنامه های کشاورزی صحیح سبب شده است که در برنامه های کشاورزی مواجه باشکست شده ایم تا جائیکه همانطور که عرض کردم طبق همین بودجه که الان داده شده است رشد کشاورزی سال ۱۳۵۰ فقط یک درصد گفته شده و فقط یک درصد با مقایسه با رشد جمعیت که ۳/۵ درصد است رشد ما در واقع ۲/۵ درصد منهای صفر است نکته دیگری که در بیان اعلیحضرت در ابتدای سخنم عرض کردم ناظر بر اینست که مواد اولیه باید تبدیل بصنایع بشود تا اینکه جلوگیری

بشود از گران فروشی همانطور که عرض کردم شاهنشاه در نهم اردیبهشت ۴۷ با کمال صراحت به هیئت دولت میفرمایند استفاده زارع در گرانی قیمت جنس نیست بلکه در فراوانی محصول و فروش بیشتر است دنیا دنیای رقابت در تولید است این بیان شاهنشاه بزرگ ما است که خوشبختانه نخست وزیر منصف ما هم تصدیق میکنند آبکش شما هم گرم تر از آتش نمی شدید هر چه را که اقلاً هیئت دولت تصدیق و تأیید میکنند شما هم تصدیق میکردید. رشد اقتصادی مملکت چقدر است؟ رشد نوالد و تناسل و رشد از دیاد جمعیت طبق آماری که هست در حدود بیش از ۳/۵ درصد است جناب نخست وزیر میفرمایند که از دیاد جمعیت به نسبت ۳ درصد است در سال یعنی اگر چنانچه امسال صد نفر داریم سال دیگر ۱۰۳ نفر داریم از طرف دیگر در همین بودجه ای که تقدیم مجلس شده است با نهایت شهامت و صراحت تصدیق فرموده اند که رشد کشاورزی ما در سال ۱۳۵۰ یک درصد بوده است (نخست وزیر - یک کمی بیشتر) یک کمی بیشتر را بخاطر جنابعالی قبول میکنم در همین بودجه نوشته شده است یک درصد (ایلخانی پور - بذرها اصلاح شده و برداشت از دوتن و نیم به پنج تن و نیم رسیده شما که می خواهید حرف حسابی بشنوید) نتیجه آنکه در سال ۱۳۵۰ با توجه باز دیاد نسل و با توجه بر رشد کشاورزی ۲ نفر از صد نفر از لحاظ تغذیه ای در مضیقه بوده است.

شخصی بد ما بغیر میگفت
ما نیکی او بخلق گفتیم
تا هر دو دروغ گفته باشیم (همهمه نمایندگان)
رئیس - همکاران محترم اجازه فرمائید صحبتشان را بکنند بعد بیاید جواب بدهید.

دکتر موسوی - نکته دیگری که برای جلوگیری از بالا رفتن قیمتها و ایجاد تعادل در واردات و صادرات کلام ملوکیانه متضمن است علاوه بر کشاورزی عبارتست از تبدیل مواد اولیه بمواد صنعتی. عنایت فرمائید منظور مونتاژ نیست منظور عبارت از این است که مواد اولیه بمواد صنعتی تبدیل بشود یعنی چه؟ یعنی پنبه و پشم نخ بشود نخ به پارچه تبدیل شود، گندم نشاسته و نشاسته گلوکز بشود (دکتر فروزین - در واردات این مسئله صحیح نیست) یعنی مواد اولیه بیاید برود در کارخانه های داروئی بشود دارو و چوب بشود کاغذ. حال به بینیم در اینکار چگونه فعالیت شده است. ما در کارهایی که از این بابت کرده ایم دو مشکل داشته ایم که حل نشده است یکی عدم تناسب توجه بصنایع بوده بعنوان نمونه موضوع فرش راپیش میآورم شما میدانید که اصیل ترین صنعت ما در مملکت فرش است نمایندگان مجلس که از تبریز اینجا تشریف دارند طبق معمول نخواهند گفت ولی حتماً میشناسند کارگران فرش را که امروز بر اثر سیاست نامناسب با اصول انقلاب در کشورهای بکارگری فرش میپردازند که آن کشورها بازار فرش ما را در دنیا تصاحب کرده اند مانند هندوستان. ما در شهر تبریز متخصص ترین کارگران فرش را داشته ایم که امروز رفته اند هندوستان.

مهندس صابئی - خشکسالی را هم در نظر بگیرید.
رئیس - آقای دکتر موسوی شما که اینجا تشریف داشتید آقای نخست وزیر فرمودند یک میلیون تن گندم وارد کرده اند.

دکتر موسوی - ما بحثمان در این است که سیاست کشاورزی مملکت در عرض این دوران بعد از انقلاب آنچنان بوده است که مناسب با سایر فعالیتهایی که لازمه انقلاب است نبوده است و برای این است که آقای دکتر الموتی هم همین جا میآیند تقاضا می کنند که یک کمی راجع به این موضوع توجه بیشتر بکنند اما چون قیافه من قیافه مخالف است و لولاینکه هر قدر حقیقت را بگویم قبول نمیشود شما میخواهید من هم مانند بعضی از ناطقین محترمی که در اینجا کاسه گرم تر از آتش میشوند بگویم اصلاً

اسلامی نیا - ایران را با هندوستان مقایسه نکنید کدام ایرانی وطن پرستی ایران را ترک کند و برود هندوستان.

دکتر موسوی - انشاء الله آنچه میگوئید و بر زبان میآوردید واقعیت را میگوئید ولی آنچه من هم میگویم واقعیتهای

تلخی است که وجود دارد ما می‌اندازیم در مقابل هیأت دولت و در مقابل نمایندگان محترم اکثریت قرار گرفته ایم اگر از کلمه ارشاد (اسلامی نیا - این ارشاد نیست) و راهنمایی تا حدودی نکدر خاطر برای نمایندگان حاصل میشود ما آینه‌ای هستیم که واقعیتها را نشان میدهم.

آینه گر نقش تو نمود راست

خود شکن آینه شکستن خطا است

(نمایندگان - بنمود) يك عیب بزرگ دیگر که در برنامه‌های دولت هست جناب آقای نخست وزیر هم تا حدودی اشاره فرمودند موضوع گران تمام شدن کارها است این يك واقعیتی است که در بعضی از مسائل اشاره فرمودند جناب آقای نخست وزیر من میخواهم همان مطلبی را که جناب عالی گفتید و شاهنشاه فرموده اند اشاره کنم میفرمایند: نمیدانم چه شده است که بیمارستان بیمه‌های اجتماعی تهران هر بیمارستان را به ۳۸ هزار تومان تمام کرده است بیمارستان دیگری ۵۲ هزار تومان و بیمارستان دیگری ۶۲ هزار تومان. اگر چنانچه این گرانی هست و درست است علت این اختلافها را خود آقایان دنبال بفرمائید به بینید علت این اختلافات چه بوده است به بینید در يك مملکت واحد علت این اختلاف چیست. این دیگر در هندوستان نیست ترکیه هم نیست.

عباس میرزائی - این را از آقای مهندس جفرودی

پرسید.

دکتر موسوی - تا جایی که اعلیحضرت همایونی میفرمایند دنبال مطلب بروید و ببینید که علت چه بوده ولی اگر رفتید و دیدید که اینطور است و حتماً هست چون کلام الملوك است واقعا برای اینکه ...

عباس میرزائی - برای اینکه رئیس سندیکای مقاطعه

کاران هم مسلک شماست.

دکتر موسوی - واقعا جلویی شود از این گونه مسائل یکی از آنها را تعقیب کنید آن هائیکه ۵۲ هزار تومانی با ۶۰ هزار تومانی را درست کردند احضار کنید پرسید که دیگران چطور به ۳۸ هزار تومان تمام کردند و آن دیگری به ۶۲ هزار تومان تا رضایت وجدانی برای همه حاصل بشود و گفته شود دولت رسیدگی کرد تا اعتماد

بهیچ وجه بفتح طبقه کشاورز نیست و آنچه بفتح کشاورز است ارزانی و فراوانی محصول است پس تمام کوشش دولت باید در این راه باشد که جنس بیشتر و محصول بیشتر داشته باشد تا کشاورز بتواند از آن برخوردار باشد جناب آقای دکتر اگر از يك هکتار زمین بجای اینکه ۸۰۰ کیلوگندم برداریم موفق بشویم که ۶ تن برداریم اگر گندم تنی هزار تومان بفروшим در هشتصد کیلو صرف نمیکند درش تن چنانچه ۴۰۰ تومان هم بفروшим نفع میکنیم در مورد گرانی هزینه زندگی جناب آقای نخست وزیر مطالبی را درباره خواربار فرمودند که خوب در حدود ۴۶ درصد ترقی کرده بدبختانه این رقم منحصرأ در مورد حبوب نیست و فراوان است اجناسی که بالا رفته و خدمات که خیلی بالاتر رفته و آنهم در همین حدودها بالا رفته است اینها را نباید نادیده بگیریم من از يك مهندس مشاور نامه‌ای يك سازمانی دیدم و باز روی همان اصلی که اگر اسم بريم حمل بر غرض میشود اسم نمی برم فقط قسمتی از نامه اش را میخوانم و این يك سند رستی است چون طبق قوانین ماسندی را که يك مقام صلاحیت دار بنویسد و امضاء کند سند رسمی است نوشته در یکسال اخیر قیمت فولاد، دستمزد، حمل و نقل و غیره در حدود ۲۵ الی ۳۰ و حتی بیشتر ترقی کرده است.

دکتر دادفر - کدام دستگاه و به کجا نوشته است؟

دکتر موسوی - محرمانه نیست میدهم تا بنظر

دولت برسد شاید مورد توجه قرار گیرد پس خوب را که تأیید کردند که ۴۶ درصد ترقی کرده و این قیمت هاهم که ۳۰ تا ۳۵ درصد ترقی کرده این حکایت از يك عدم تعادل در سازمانهای اداری مملکت دارد. از لحاظ سیاست تعیین قیمتها متأسفانه دولت برای اینکار تا حالا چند راه در پیش گرفته بسکی تشکیل هیئت ده نفری اصناف و یکی هم اینکه آقای دکتر ولیان فرمودند که نخورید.

دکتر ولیان - من چنین حرفی نزنم.

دکتر موسوی - روزنامه‌ها اینطور نوشته بودند حالا میفرمائید نگفته‌اید منم تکرار میکنم تا همه بدانند خودتان هم که بیانتان فصیح تر است چون لهجه من آذربایجانی است بعداً توضیح خواهید داد و يك سیاست

دیگر دولت هم بستن و باز کردن مغازه‌هاست و عملاً دیدیم و هر روز از خیابانی رد میشدیم و می‌دیدیم تابلوی سفیدی بالای مغازه‌های زده اند که بمناسبت گران فروشی بسته شده است (يك نفر از نمایندگان - پس باید تشویقشان کرد؟ این امر را شهرداری کرده است) در مقابل شما میگویم نکته‌ای هست که دولت در مقابل مجلسین نسبت به تمام اعمالی که در مملکت اتفاق می‌افتد چه از يك فرد مسئول چه کاسب چه شهردار چه کانون و کلاهی مملکت چه نظام پزشکی و چه مؤسسات خیریه، آری مسئول منحصرأ دولتی است و این حرف در شأن نماینده مجلس نیست که بگوید این امر را شهرداری کرده است شهرداری اگر کار خلافی میکند اگر انتخابی است باید قوانین مربوط را طوری درست بکنند که انتخابات درست باشد و اگر انتصابی است باید آنچنان انتصاب نکنند. این عذر را ما هرگز نباید بیاوریم یکی دیگر از سیاست‌های دولت برای مبارزه با گرانی وارد کردن مواد مؤثره لزوم است که بنظر من هیچ کدام از اینها نمی‌تواند مؤثر باشد باید کاری کرد که اساساً جنس گران تمام نشود و کم نباشد تا احتیاج وارد کردن پیدا نشود ما احتیاج به بستن و باز کردن مغازه‌ها نداریم.

اسلامی نیا - دولت باران بیارد؟

دکتر موسوی - نه، دولت باران نیارد خیلی خیلی چیزهای کوچک و ساده انجام دهد. شما هر کدام اگر بوجدان خودتان مراجعه کنید می‌بینید که من بمنظور اینکه شاید نکته‌ای در بیانانم باشد که دولت تا حدودی بتواند در رفع مشکلات اقدام کند این سخن را عنوان میکنم. و تعجب می‌کنید اگر بگویم اگر مثلاً قیمت پارکومتر را در خیابان بالا برد این قیمتها بالا نمیرود چون قیمتها مثل ظروف مرتبطه است و بهم ارتباط دارد که را میفرمائید قیمت بین المللی اش بالا رفته و ما هم وارد می‌کنیم ولی آنچه مال خود دولت است نباید بالا ببرد این یکی از ارزاق عمومی است.

عباس میرزائی - آن وقت واسطه‌ها می‌برند.

دکتر موسوی - جلوی واسطه‌ها را هم دولت باید بگیرد دولت برای چه گندم وارد می‌کند خسارت و ضررش را تحمل می‌کند برای اینکه احتیاجات اولیه مردم رفع بشود که هم همینطور است آقایان همه این کره ۳۰ هزار قالب است اگر در هر کدام دوریال سه ریال اضافه بگیرند

چقدر می شود؟ میفرمائید واسطه، واسطه را من نباید دستش را کوتاه کنم ترتیبی باید داده شود که واسطه ها تعدادشان کم شود مثلا تعاونیها را پیش کشند در امر تعاونیها متأسفانه با مشکلات فراوانی روبرو شدیم این لویج را همین دولت حزب ایران نوین آورده که يك شركت تعاونی غیر دولتی تشکیل نمیشود چرا تشکیل نمیشود برای اینکه در خود قانون اشکال است آقای دکتر ولیان بخدا اینها را با کمال صفا عرض می کنم اگر در قوانین عیبی دارد آنها را اصلاح بفرمائید اگر عیبی ندارد بهمین ترتیب عمل بفرمائید عیبش اینست که در همین لویج به شرکتهای تعاونی ۶٪ بیشتر سود قابل نشده اند (دکتر ولیان - بربروز تصویب فرمودید ۹ درصد) تا این قانون باین نحو بود نمیشد چرا؟ برای اینکه وقتی خود ما ترتیبی دادیم که اوراق قرضه دولتی ۹ درصد سودش باشد دیگر سود ۶ درصد را کسی نمی خواهد امانتها عیب کار این نبود در همین قانون يك مشکلات دیگری هست که مشکلات دیگرش مربوط می شود به بحث جزئیات آن که من بمناسبت اینکه در این بحث وارد نمی شوم از این موضوع میگذرم. (بکنفر از نمایندگان چه بکنیم که گران نشود) این موضوع مربوط بخود دولت است راجع به تلفن خیلی گفتند ولی این تمام شدنی نیست هر چقدر بگوئیم برنامه تلفن این مملکت طوری است که هر چه بگوئیم کم است و مردم را به ستوه آورده است در برنامه چهارم سیصد هزار شماره تلفن قرار بود وصل شود بنده نمیدانم تا الان چقدر وصل شده است در اردیبهشت امسال رئیس شرکت تلفن مصاحبه ای کرد که در عرض این دو سال آخر ۲۸۰ هزار تلفن وصل خواهیم کرد یعنی طبق برنامه که میبایست هر سال ۶۰ هزار تلفن وصل کنند تا دو سال آخر برنامه فقط ۲۰ هزار شماره تلفن وصل شده و از طرف دیگر برای اینکه نقص کارشان را جبران کنند این موضوع را پیش آوردند که قیمت آژوئمان را به تعداد مکالمه تلفن مربوط کردند و در اینجا يك نکته باریک است. اگر چنانچه کسی از تلفن استفاده می کند برای هر تلفنش مبلغی باید بدهد اقل دستگاه تلفن باید طوری کار کند که دیگر اشتباه نداشته باشد وقتی که من نمره منزل حسن را میگیرم منزل حسین را نگیرد. این

ضررش متوجه کیست؟ متوجه بنده است متوجه مردم محرومی است که با هزار زحمت تلفن گرفته اند. جناب آقای دکتر ولیان میفرمایند که تشریف بیاورند جواب بفرمائید عرض کنم یکی دو مطلب اینجا عنوان شد.

هر چه مادر مورد بودجه بحث کنیم آخرش بيك نکته اساسی میرسیم و آن همان است که آقای رامبد اشاره فرمودند از نارسائی سیستم اداری ما است و متأسفانه در این مورد با همه تذکراتی که داده شده است تا کنون اقدام لازم بعمل نیامده است من امروز خیلی متأثر شدم و قتیکی یکی از جراید خارجی را خواندم و دیدم که در مقابل اینهمه زحماتی که دستگاه دولت و سازمانهای انتظامی ما برای اینکه امنیت را در این مملکت ایجاد بکنند تحمل میکنند و خدماتی که در این مملکت انجام می شود نشان بدهند در اثر نارسائی های سازمان های اداری ما که یکی هم همان سازمان وزارت اطلاعات است جراید خارجی چنانچه باید این مسئله را درک نکرده اند و مطالبی را که عموماً برخلاف واقعیات است عنوان می کنند من از دولت تقاضا می کنم که وزارت اطلاعات ترتیبی بدهد که مقالاتی نظیر آنچه در روزنامه لوموند روز شنبه نوشته شده و لابد بعرضتان رسیده است و لابد جناب وزیر اطلاعات خوانده اند (اسلامی نیا - از مخالفین مملکت پول گرفته) بهر حال ترتیبی بدهند که این موضوع پیش نیاید (دکتر فروزین - بقیه روزنامه های خارجی را بخوانید) مطلب دیگری که هست اشاره باین شده که حزب مردم راجع به اصناف سیاستش اینست که مداخله نکند آقای وزیر کشور هم فرمودند که ما گفتیم بیائید در انتخابات نظارت کنید و نیامدید تقصیر خودتان است ما امیدواریم که دستگاه شما طوری عمل کرده باشد که انتخابات صحیح عمل شده باشد ولی نامه ای بمن رسیده است از طرف صنف شیشه بر و شیشه فروش که خودم متخین در زیرش مینویسد (دکتر دادفر - برای شما چرا فرستاده اند؟) برای اینکه من هم مثل شما يك نماینده ملت هستم. خودم منتخب مینویسد با اینکه من جزو انتخاب شدگان هستم ولی چون اعتراضات فوق عین حقیقت است لذا

مطالب فوق را تأیید می کنم و اسمش هم منصور صادقی است دیگری مینویسد با اینکه خودم از انتخاب شدگان هستم ولی اعتراضات را تأیید می کنم و اسمش حاجی محمود نظامی است. خدارا گواه میگیرم که من این آقای حاجی محمود نظامی را نمیدانم چه کسی است (اسلامی نیا - بنده خوب میشناسم اینها در هیئت مدیره در اقلیت بودند) ولی این يك حقیقتی است از نحوه انتخابات اصناف که میگوئید در نهایت درستی انجام می شود بمن مربوط نیست من نماینده مجلس هستم خود منتخب می گوید که اعتراضاتی که بر انتخابات می شود درست است و من این نامه را به آقای رئیس می دهم. این حقیقتی است که در سازمانهای اداری ما متأسفانه هنوز نارسائیهایی بحدی هست که کوششهایی که در این مملکت بعد از انقلاب می شود تمام آنها را متزلزل می کند. من ناچارم بگویم که جناب آقای هویدا صادقانه عرض می کنم که این نارسائی کار دستگاه اداری یکی از آن موریانه هائی است که پایه های حکومت ایران نوین را متزلزل می کند.

عباس میرزائی - حزب ایران نوین در قلب مردم رسوخ کرده است اینطور نیست که مینرمائید.

رئیس - آقای دکتر ولیان بفرمائید.

دکتر ولیان (وزیر تعاون و امور روستاها) با اجازه نمایندگان باید يك مطلبی را حضورتان توضیح عرض کنم. چندی قبل در مورد علت گرانی و نایابی بعضی از کالاها مطالبی را عرض کردم و در خصوص جلوگیری از افزایش قیمتها گفتم مردم باید در همه حال با دولت در زمینه مبارزه با گران فروشی همکاری کنند چون معتقد به اهمیت همکاری مردم با دولت در این مورد هستم و این دورا ملازم هم میدانم. بنده بهیچ عنوان نگفتم که اگر گران است نخرید اینرا يك عده از دوستان روزنامه نویس من اشتباهاً و طوری برخلاف اصل مطلب تعبیر نمودند که موجب سوء تفاهم شدن گفتم که مردم باید با دولت در زمینه گران فروشی همکاری کنند بنده گفتم دولت توجه محض به تأمین مواد غذایی اساسی مورد نیاز مردم داشته و دارد. سال گذشته که خشکسالی بود دولت برای تأمین کمبود گندم که از ضروری ترین مایحتاج زندگی مردم است به واردات بیش

از يك میلیون تن گندم از خارج اقدام کرد. کمبود نان را دولت تأمین میکند. کمبود گوشت را تأمین میکند. شکر و قند و چای و غیره، کاری که با تصویب قانون اخیر به وزارت تعاون و امور روستاها محول گشته برای تشخیص و تمیز و تعیین نیازهای سالانه کشور بمواد غذایی اساسی و تشخیص میزان واردات ضروری این مواد در هر سال وسیله وزارت اقتصاد از خارج کشور تولید را بانوعی ارشاد توأم میکند که در يك نظم متكامل اقتصادی نقشی مؤثر در جهت افزایش رشد کشاورزی و نظم بخشی به تولیدات خواهد داشت. در يك نظام بازاریابی صحیح سیر کالا از منبع تولید تا مرجع مصرف باید منظم شود. مرجع مصرف میتواند زیر چتر تعاونی ها قرار گیرد ولی عرض کردم مانیتوئیم مردم را به تشکیل تعاونیهای مصرف مجبور کنیم، مصرف کنندگان خودشان برای جلوگیری از افزایش قیمتها با استفاده از راهنمائیهای مسئولین امر در وزارت تعاون و امور روستاها میتوانند با تشکیل تعاونیهای مصرف و حذف عناصر واسطه و دلال ها هم موجبات تأمین منافع مشروع تولید کنند و هم منافع مشروع خویش را فراهم کنند تا از افزایش بی مورد قیمتها جلوگیری شود. مطلب اینست که تفاوت فاحش بین قیمت در مراکز تولید و بازارهای مصرف وجود دارد تفاوت قیمت بین عمده فروشها و خرده فروشها قابل ملاحظه است. قیمت در شمال شهر با قیمت در جنوب شهر تفاوت میکند. و علتش هم این است کسانی که از يك تسهیلات بیشتر استفاده میکنند میخواهند خرج خودشان را در مبارزه با گران فروشی اگر وجود دارد از دولت جدا کنند. این کار را می کنند و به گران فروشی کمک می کنند عرض کردم همکاری مردم با دولت حتی اگر با جنبه های وسیعتر و امکانات بیشتر دنبال شود کمکی مؤثر به جلوگیری از افزایش قیمتها خواهد کرد این عرضی است که من کردم و سوابق آن و نوار آن در وزارت اطلاعات هست. (صحیح است)

جناب آقای موسوی در خصوص کار تعاونیها صحبت فرموده بودند. مفهوم و معنی شرکت تعاونی روستائی چیست؟ نیل به هدفهای برنامه همه جانبه اصلاحات ارضی که محتوای اصلی انقلاب سفید ایران را تشکیل

میدهد لزوم تحول سریع و فوری در اوضاع اقتصادی و اجتماعی روستاها و فراهم نمودن موجبات افزایش درآمد سرانه کشاورزان را که بالغ‌الغائرژیم ارباب و رعیتی صاحب آب و زمینی شده‌اند ایجاد مینمود و بموازات اقداماتی که برای زمین‌دار شدن دهقانان بعمل آمده بود میبایستی تدابیری نیز برای تأمین نیازمندیهای اعتباری آنها و متشکل کردن کشاورزان در شبکه تعاونیهای روستائی اتخاذ و بمرحله عمل گذاشته شود. در ده سال گذشته زیربنای يك کشاورزی سالم ریخته شده است ظرف ده سال گذشته با كمك فرد فرد مردم در زمینه برنامه‌هایی كه شخص اعلیحضرت همایون شاهنشاه آریامهر مبتکر آن بودند و بر اجرای جزئیات آن نظارت و مراقبت مستمر داشتند در راه اعتلای کشاورزی و تحقق پیشرفت برنامه‌های اصلاحات ارضی کارهایی انجام دادیم که به معجزه بیشتر شباهت داشت (صحیح است)

در خصوص آب بهائند که فرمودید. پرداخت آب بها طبق قانون ملی شدن آب است که بتصویب مجلسین رسیده است و در اصلاح امور و بهبود وضع آبرسانی و از جهت مصرف آب کاملاً مؤثر خواهد بود. در ظرف سالهای گذشته میلیاردها ریال برای صاحب زمین شدن کشاورز خرج شده است. علاوه بر سرمایه گذار بهائی که در طی برنامه‌های عمرانی گذشته در فعالیتهای زیربنائی کشاورزی مورد استفاده قرار گرفته در برنامه پنجم برای افزایش رشد کشاورزی و تخصیص اعتبارات اولویتهای لازم منظور خواهد شد. چند روز پیش آقای نامور اینجا صحبت کردند که و امی که بکشاورزان میدهند بمصرف واقعی نمیرسد گزارشی بیش از ۱۵۰ صفحه در زمینه کارهایی که برای تحقق برنامه‌های همه‌جانبه اصلاحات ارضی انجام شده است تهیه و چاپ کردیم برای فرد فرد نمایندگان فرستادیم و در این نشریه کلیه کارهایی که باید در آینده در جهت توسعه خدمات رفاهی کشاورزان و توسعه شبکه شرکتهای تعاونی و شرکتهای سهامی زراعی و فراهم نمودن تسهیلات لازم از نظر بازاریابی برای محصولات کشاورزی کشاورزان و تضمین خرید حاصل دسترنج آنها و توسعه و ترویج فعالیتهای غیر کشاورزی و صنایع دستی روستائی در کشور انجام پذیرد تشریح شده است.

آنچه انجام شده زیربنای کشاورزی است که شما میخواهید رشد آنرا متناسب با صنعت کنید. يك صنعت سالم را همیشه عرض کرده‌ام باید يك کشاورزی پیشرفته حمایت کند. (صحیح است) ظرف ده سال گذشته در جهت توسعه خدمات رفاهی کشاورزان قدمهای مثبت و ارزنده‌ای بجلو برداشته شده است که شما انگشت رویش نمیگذارید. شما در مملکت امروز روستائی را سراغ ندارید که نفت در اختیارش نباشد. ۳۱۷۵ فروشگاه تعاونی مصرف کشاورزان در روستاهای مختلف وجود دارد. بالغ بر ۱/۶ میلیون نفر از زارعین مملکت عضویت بیش از ۸۴۲۵ واحد از شرکتهای تعاونی روستائی را دارند. حدود مبلغ ۳ میلیارد ریال از طریق خرید سهم در این شرکتهای سرمایه‌گذاری نموده‌اند. طی مدتی کمتر از ۱۰ سال نه تنها سرمایه بانک تعاون کشاورزی از محل اعتبارات عمرانی از حدود پنج میلیارد ریال به دو برابر افزایش پیدا نموده بلکه بالغ بر دو میلیارد ریال نیز از همین محل برای تکمیل سرمایه‌گذاریهای کشاورزان در اختیار سازمان مرکزی تعاون روستائی قرار گرفته است. دهقانان کشور در خلال این احوال رشد اجتماعی خود را نشان دادند. اجرای اصل اول انقلاب راه‌آبرای نیل به هدف هموار ساخت. طرز فکر زارعان را دستخوش تغییری مطلوب نمود تا در راه اعتلای کشاورزی و اجرا و تحقق برنامه‌های سازندگی کشور بنحوی سابقه اهتمام نمایند (صحیح است) در خصوص مشکلات و نواقص کار به شهادت همین صورت جلسه‌های مجلس قبول دارید که گرفتاریهایمان را و اقداماتی را که باید در آینده در جهت تقویت شرکتهای تعاونی روستائی و تأمین اعتبارات مورد نیاز و همچنین کشاورزان که هنوز موجبات عضویت آنها در شرکتهای تعاونی فراهم نشده انجام شود این مشکلات را همیشه مطرح کرده‌ایم. تعاونیهای ما اگر آسیب پذیرانست تعاونیهای هستند که در شهرها تشکیل شده است. بر اساس قانون شرکتهای تعاونی دولت مکلف نیست مردم را مجبور کند تعاونی تشکیل بدهند. ما تعاونی دولتی نداریم. مردم با هدایت و حمایت دولت شرکتهای تعاونی خود را تشکیل میدهند و از خدمات و منافع اقتصادی آن برخوردار میشوند. بر اساس لایحه‌ای که بتصویب رسیده و بدولت

ابلاغ شده به سهام شرکتهای تعاونی به تناسب سهام اوراق قرضه دولتی و بهره متعلق به آنها ۹ درصد سود تعلق میگیرد در تلاش برای رفاه هر چه بیشتر جامعه متحول و رو بر شد روستائی برای حداکثر استفاده از منابع آب و خاک کشور بهمان ترتیب که اعلیحضرت همایون شاهنشاه آریامهر بارها تأکید فرموده‌اند از هر نوع اولویت در زمینه پیشرفت تعاونیها و استفاده از کمکها و مساعدتهای دولت در پیشرو برنامه‌های رفاهی استفاده خواهد شد. نسبت به مسئله آب بها که فرمودید به بنیم در آن کاغذ که اشاره فرمودید چه نوشته است اگر برخلاف قانون است اطمینان میدهم رسیدگی خواهد شد ولی اگر در اجرای قانون بود باید آب بها پرداخت شود عرض کردم همین دولت وقتی کشاورز با خشکسالی مواجه میشود متقابلاً میلیونها ریال کمک میکند و کمک بلاعوض و مجانی میدهد (صحیح است) من خواستم در مقابل فرمایشاتی که جنابعالی فرمودید و خطاب به ولیان اشاره میفرمودید جوابی داده باشم که در صورت جلسات نوشته شود.

رئیس - آقای وزیر کشور بفرمائید.

دکتر سام (وزیر کشور) - چون سکوت در برابر فرمایشات نماینده محترم آقای موسوی ممکن است حمل بر تأیید بشود خواستم به نکته‌ای که اشاره کردند جواب داده باشم در انتخابات اتحادیه‌های صنفی تمام کسانی که با دیدی بی‌ظنانه به جریان انتخابات مینگریستند از بهترین انتخاباتی بود که تا کنون انجام شده (صحیح است) خود جناب عالی بهتر از من میدانید که آئین‌نامه انتخابات بموجب قانون نظام صنفی که بوسیله خود شما تصویب رسیده است (دکتر رشتی - ایشان نبودند) هیئت نظارتی برای انجام انتخابات پیش‌بینی کرده است که نمایندگان و اعضاء هر صنف اعم از آنکه در گذشته عضو اتحادیه بوده‌اند یا نبوده‌اند می‌توانند شرکت کنند و نمایندگان خودشان را برای نظارت در امر انتخابات انتخاب کنند دلیل بر حسن جریان انتخابات در ده اتحادیه که تا کنون کار انتخاباتی انجام شده است همان است که روز بروز ضرورت شرکت کنندگان در اتحادیه بیشتر شده است در گذشته اگر به سوابق انتخابات بنگرید

می‌بینید بیشتر از ۱۰ تا ۱۱ درصد از اعضای اتحادیه و صنف در انتخابات شرکت نمی‌کردند و امروز تا ۹۵ درصد از کلیه اعضای هر صنف در انتخابات شرکت کرده‌اند جناب عالی که به نمایندگی مجلس انتخاب شدید قطعاً اعتراضاتی به نمایندگی شما شد در هیئت نظارت مطرح کردند اگر وارد بود جناب عالی اینجا بودید معلوم میشود اعتراضات وارد نبوده و جناب عالی اینجا هستید و بموجب قانون زمانی برای پذیرفتن این اعتراضات قائل شده‌اند کسانی که اعتراضاتی داشته‌اند به هیئت نظارت دادند و چون اعتراضات را وارد ندیدند این انتخابات را تأیید کردند حال اگر نماینده خود اتحادیه که تأیید کننده صحت انتخابات بودند بنظر شما صحیح عمل نکردند باز هم نیاز داریم که مارا ارائه طریق بکنید این توضیح صرفاً بخاطر آن بود که صدوچند اتحادیه دیگر که بطور مستقیم در زندگی مردم بیشتر از این ده اتحادیه‌ای که تا امروز انتخابات آن انجام شده است توانسته‌ام صادقانه برای انجام این امر بزرگ مهین خدمتی انجام داده باشم ملاحظه میفرمائید این جدولی است که هر صدوچند اتحادیه را بر ترتیب و تاریخ اخذ رأی و رسیدگی بشکایات و و همه را تعیین کرده و اعلام شده تا نگرانی مختصری را که در این باره آقایان عنوان کرده بودند و آن این بود که حزب اکثریت خیال دارد بموجب قانون ده اتحادیه که کار انتخاباتی تمام شد اطاق اصناف را تشکیل بدهد وزارت کشور اعلام کرد تا کار انتخابات تمام اتحادیه‌ها انجام پذیرد اطاق اصناف ایران تشکیل نخواهد شد موضوع دیگر اینکه برای رفع هر نوع سوء تفاهمی لازم است با مستحضراتان برسانم باری دیگر هم در موقع معتم بودجه یاد آور شدم که یکی از مترقی‌ترین لوایحی که مجلسین ایران گذرانده‌اند همین قانون نظام صنفی است منتها توجه بفرمائید این قانون هنوز بمرحله اجرا در نیامده و در حال پیاده شدن است بموجب این قانون که خودتان تصویب کردید و در اجرای برنامه مترقی و آگذاری کار مردم بمردم کار اصناف را بخودشان واگذار کرده‌اید و من سعی دارم روزی که انتخابات پایان برسد و اطاق اصناف تشکیل شود بسیاری از مشکلات را که پاره‌ای

دنيا اين همه از آن به نيكي ياد شده است چيزي جز انتقاد سازنده نيست و انتقاد سازنده واقعا ارشاد ميکند همرا دولت را، مردم را و جامعه را. من براي خاطر اينکه يادداشت کرده بودم و تقاضا کرده بودم که در اين بودجه صحبت کنم بدقت سي صفحه از بيانات آقای زهتاب فرد نماينده اقليت را يادداشت کردم و منتظر نشدم که تندنويسی مجلس آماده کند چون در آن ساعت احساس و اشتياقی که شخصاً دارم با آنکه معمولاً می خوانم ممکن است فرق داشته باشد. ميظور ساير آقایان نمايندگان محترم حزب مردم که صحبت کردند يادداشت کردم حيف که بمن فرصتی داده نشد که در آن مدت که می بایست بيکي بيکي اين صحبتها جواب عرض کنم و متأسفانه نشد بطور کلی اين را عرض کنم که انتقاد سازنده درباره بودجه سال ۵۱ کمتر از آقایان شنيدم. مطالبشان همانطور که جناب آقای نخست وزير اشاره کردند اغلب از نداشتن مطلب تکراری بود و بیشتر جنبه شخصی و فردي و خصوصي داشت تا جنبه عمومي مملکت البته خصوصيات را بايد گفت يکنفر که از يك جا شکايت دارد اگر بگويم کانه گوری شايد آقای عباس ميرزائی ايراد بگيرند در همان بخش قرار ميگيرد ولي دلم ميخواهد بمن اجازه بدهيد که من يك قدری از آن يادداشتهاي خود را اينجا بگويم چون من مثل آقای نخست وزير مطمئن نيستم عمرم کفاف بدهد چون ايشان فرمودند سال ديگر مسئله ديگر اين است که چون دقت کردم و بررسی کردم و گوش کردم ميل دارم اطلاعاتم و يادداشتهايم را بعرض مجلس محترم شورای ملی برسانم من اجازه می خواهم اول از آقای زهتاب شروع کنم.

رئيس - خانم صفی نيا چون وقت گذشته خواهش ميکنم بقيه مطالب را در جلسه بعد بفرمائيد.

۳- تعيين موقع و دستور جلسه بعد - ختم جلسه

رئيس - با اجازه خانها و آقایان اين جلسه را ختم ميکنيم جلسه آينده ساعت سه بعد از ظهر امروز موکول ميشود دستور گزارش يك شوری بودجه سال ۱۳۵۱ کل کشور ميشود.

(يك ساعت بعد از ظهر جلسه ختم شد)

رئيس مجلس شورای ملی - عبدالله رياضي

از آقایان مطرح فرمودند ما با آن روبرو نخواهيم بود فراموش نفرمائيد کنترل نرخ با خود اصناف و اتحاديه های اصناف است با اطاق اصناف است ولي با هدايت و ارشاد يك شورای عالی که نظارت بر کار اين اتحاديه دارد و بموجب قانون ۵۵ وزير در آن عضويت دارند شهردار تهران، رئيس شهر بانی کل کشور و ۵ نفر از معتمدین محل که با انتخاب جناب نخست وزير و فرمان همايونی انتخاب ميشوند در کار اصناف نظارت خواهند کرد پیشنهاد اين مسئوليت از نظر کار اداری به وزير کشور محول شده است نه بوزارت کشور، ارگانهای وزارت کشور در کار دخالتی ندارند وزير کشور بمقتضای عنوان که از لحاظ رياست هيئت دارد و مسئوليت دارد و من يقين دارم اين مشکل در آينده نزديکی رفع خواهد شد و تکتک آقایان از جريان انتخابات راضی خواهند بود باز هم اگر صلاح ميدانيد افرادی را معرفی بفرمائيد تا در حوزه های انتخابيه و در انجمنهای نظارت، نظارت دقيق بفرمائيد تا آنطور يکه شما مايل هستيد انتخابات بنحو احسن انجام شود (احسن).

رئيس - خانم صفی نيا از فرصت پنج دقيقه ايکه باقيمانده ميل داريد صحبت کنيد ؟

مهروش صفی نيا - اگر اجازه بفرمائيد صحبت

کنم.

رئيس - بفرمائيد.

مهروش صفی نيا - با اجازه رياست محترم مجلس شورای ملی، هيئت محترم دولت، آقایان و خانمهای نمايندگان، بسيار خوشوقتم که بمن فرصتی داده شده که صحبت کنم خودم تقاضا کردم که در مباحثات بودجه شرکت کنم برای اينکه بودجه واقعا آينه تمام نماي قدرت مالی يك کشور و نمودار تحرك كيفيت و كميت افزايش پي گير حجم كار های توليدي و رشد اقتصادی يك مملکت است و بزركترين وظيفه ما نمايندگان بحث و مذاقه در اقلام و ارقام اين بودجه است در اينجا بسيار خوشوقتم که دمکراسی را تکميل ميبنيم کامل ميبنيم وجود نمايندگان محترم حزب محترم مردم واقعا دمکراسی را در اين وضع که نمايندگان مجلس نمايندگان حزبی هستند تکميل کرده است اما اجازه بدهيد آقایان نمايندگان حزب مردم دمکراسی را تعريف کنم دمکراسی که در